

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีสาระเนื้อหาตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. หลักการทางจิตวิทยาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
3. ทฤษฎีและหลักการสอนเขียนภาษาอังกฤษ
4. การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
5. การเรียนแบบร่วมมือ
6. ชุดฝึกทักษะ
7. เจตคติและการวัดเจตคติ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระพื้นฐานหนึ่งใน 8 กลุ่มที่กำหนดให้เป็นองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ โดยนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาจัดเป็นสาระการเรียนรู้ สำหรับภาษาต่างประเทศกำหนดให้เรียนทุกช่วงชั้น (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 6)

ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะ

ความสำคัญ ในสังคมโลกปัจจุบัน การรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นที่เลี่ยงไม่ได้ เพราะภาษามีใช่เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการและเพื่อประกอบอาชีพเท่านั้น ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยสร้างสัมพันธที่ดีระหว่างผู้คน เพราะมีความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก

ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะ การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษา

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้อง คล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้น การเรียนภาษาที่ดีที่สุดผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาจึงควรประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมที่ฝึกผู้เรียนให้เรียนรู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learning Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

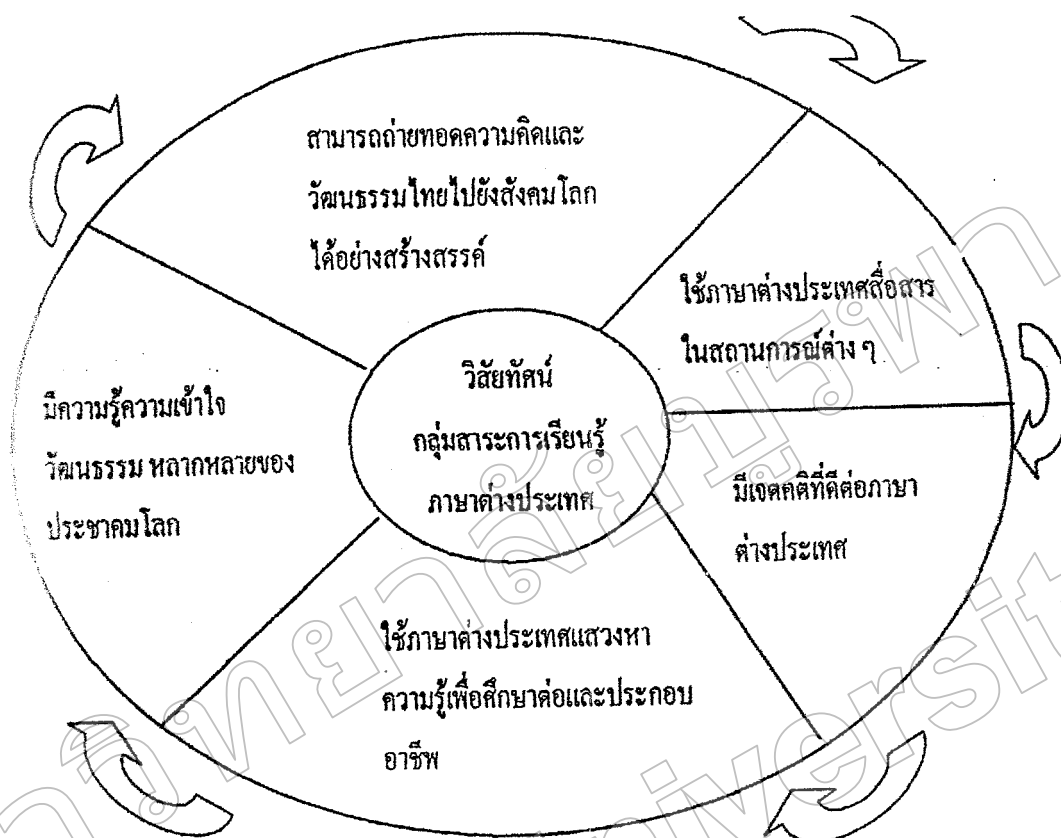
โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษา และพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency-Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้น ป.1 – 3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้น ป.4 – 6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้น ม.1 – 3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้น ม.4 – 6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

เป้าหมาย/ ความคาดหวัง

วิสัยทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้เข้าใจในเรื่องราว และวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ดังภาพที่ 1

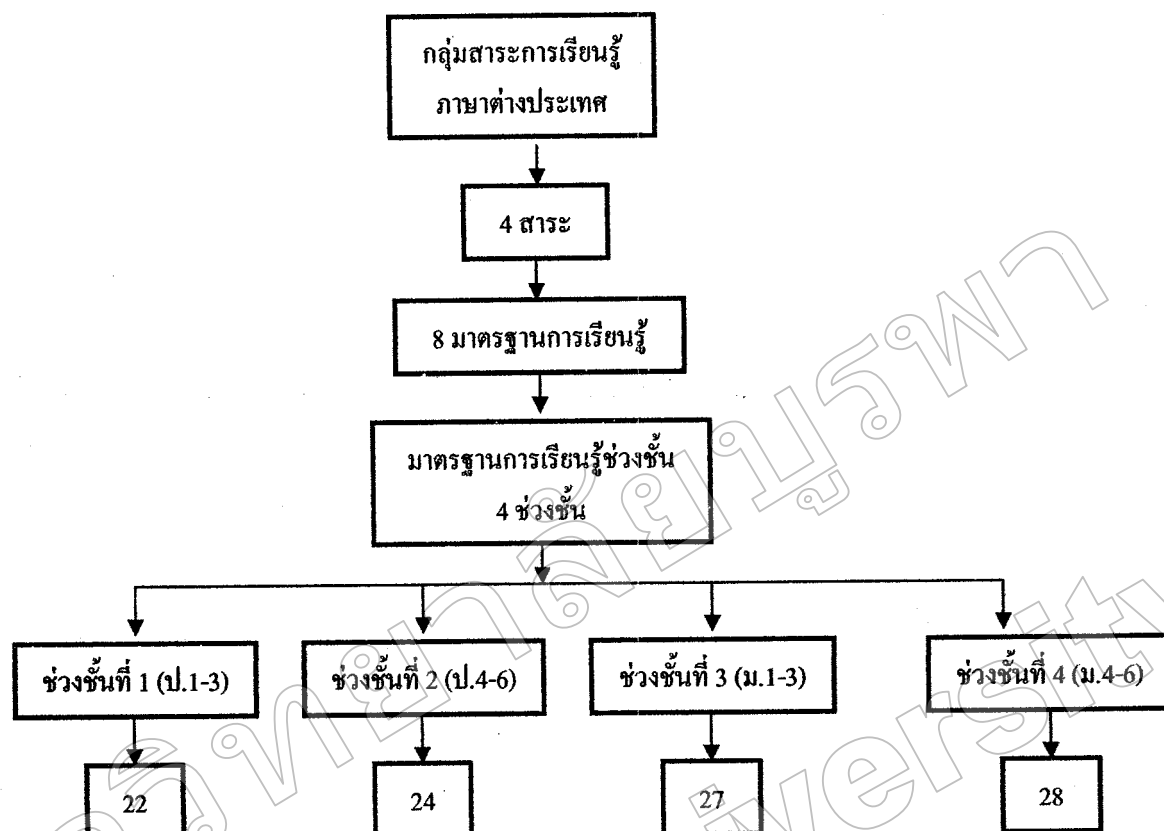

ภาพที่ 1 ผังโมทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2544 ข, หน้า 3)

จากภาพจะเห็นได้ว่า วิสัยทัศน์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งเน้นที่ ความคิดการถ่ายทอดวัฒนธรรม การสื่อสาร การแสวงหาความรู้และประกอบอาชีพ และความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลายของประชาคมโลก โดยมี เป้าหมายสูงสุด คือผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม คำนึงตามจุดหมายของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จะปรากฏองค์ประกอบของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังแผนภูมิ

ภาพที่ 2 องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2544 ข, หน้า 5)

จากภาพองค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีรายละเอียด

ดังนี้

สาระ (Strands)

สาระคือเนื้อหา (Framework) หรือขอบข่ายองค์ความรู้ (Content Area) ที่จัดเป็นหมวดหมู่ (Categories) ของเนื้อหาเฉพาะอย่างเป็นระบบ ซึ่งแตกต่างกันไปตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและควรได้รับการสอนในลักษณะบูรณาการมากกว่าจะแยกสอนทีละสาระ

สาระที่กำหนดไว้ สะท้อนถึงเป้าหมาย (Goals) ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระทั้งหมดจึงควร ได้นำไปสอนในทุกระดับชั้นในลักษณะที่ถักทอผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาทุกด้าน พัฒนาสมรรถภาพทางภาษา ในลักษณะที่ก้าวหน้าไปตามความต่อเนื่องของกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนภาษาในระดับสูงขึ้น โดยแยกเป็น 4 สาระคือ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และ ความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ ชีวิตความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

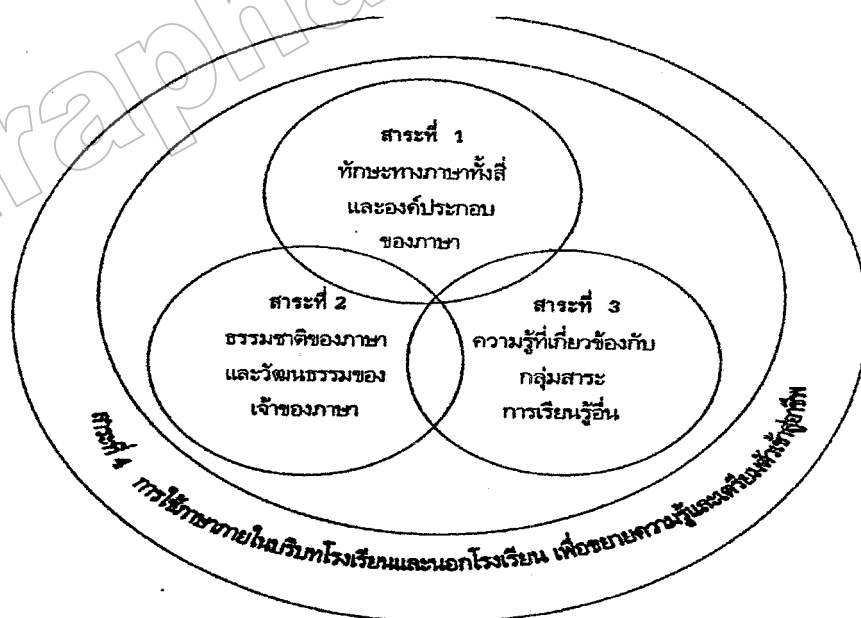
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connection) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ หมายถึง ข้อกำหนด สิ่งที่คาดหวังว่า นักเรียนต้องรู้และสามารถทำ ได้ภายในเวลา 12 ปี มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งกำหนดตามลักษณะอันพึงประสงค์ในจุดหมายของหลักสูตร

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยกำหนดจากสาระทั้งสี่ ดังแผนภูมิกรอบมโนทัศน์ (Concept) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

ภาพที่ 3 กรอบมโนทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2544 ก, หน้า 4)

จากกรอบมโนทัศน์ (Concept) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แบ่งเป็น 4 สาระ 8 มาตรฐานดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication)

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น แสดงความรู้สึก โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็นและความคิดรวบยอดในเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures)

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connection)

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (Communities)

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อการประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม

คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเกิดความมั่นใจในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยยังคงความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมี เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว ไว้เป็นกรอบสำหรับแต่ละช่วงชั้น และคุณภาพของช่วงชั้นที่ 3 มีดังนี้

ช่วงชั้นที่ 3 (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศแลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แสดงความรู้สึกนึกคิด และความคิดรวบยอด โดยใช้ภาษาสื่อสาร ทำทางในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ในหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ตลาดพาณิชยกรรม การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 2,100-2,250 (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

3. ใช้ประโยคผสม (Compound Sentence) และประโยคซับซ้อน (Complex Sentence) ที่ใช้สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4. อ่าน เขียน ข้อความที่เป็นความเรียง และ ไม่เป็นความเรียงทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่มีตัวเชื่อมข้อความ (Discourse Markers)

5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ตามบริบทของข้อความที่พบตามระดับชั้น

6. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลและสืบค้นข้อมูลความรู้ ในวิชาอื่นที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้น

7. ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลินและเป็นพื้นฐานในการทำงานและประกอบอาชีพ

หลักสูตรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเป็น สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) มาตรฐาน ค 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และ สื่อสารข้อมูล ความคิดเห็นและความคิดรวบยอดในเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ ซึ่งกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เนื้อหาและกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนไว้ดังนี้

1. นำเสนอข้อมูลเรื่องราวสั้น ๆ หรือกิจวัตรประจำวัน ประสพการณ์รวมทั้งเหตุการณ์ทั่วไป

2. นำเสนอความคิดรวบยอด เกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นและสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์
4. นำเสนอบทเพลง บทละครสั้น (Skit) เหตุการณ์ บทกวี หรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน

แนวทางการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2544, หน้า 128-164) กล่าวถึง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะการปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพโดยจัดให้มีการประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนตามสภาพจริง ใช้วิธีพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมและการร่วมกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centred) มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดคือ การจัดที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้

การเรียนการสอนภาษาเป็นกระบวนการซับซ้อนซึ่งต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเป็นพื้นฐานอยู่บนทฤษฎี และวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทฤษฎีและวิธีการเหล่านี้ ได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหา หน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษา วัฒนธรรม การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกันจึงทำให้เกิดความหลากหลายของแนวคิดขึ้นและก่อให้เกิดวิธีการสอนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษา ครูผู้สอนจึงควรจัดระเบียบความคิดกับแนวคิดและวิธีสอนของตนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน

ในปัจจุบันมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลายแนวคิดด้วยกันแต่ละแนวคิดช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบให้แก่ครูผู้สอน ช่วยให้ทราบถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือกรอบในการพัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต่อจากนี้จะเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร แนวคิดเกี่ยวกับการสอนและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แนวคิดทั้งสามนี้จะช่วยครูผู้สอนในการ

ตัดสินใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การคัดเลือกกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกสื่อการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าวเป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้การสอนของตนเองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวคิดในการจัดการเรียนรู้มีดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. การสอนภาษาเพื่อเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะ
4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา
6. การสอนภาษาแบบองค์รวม
7. การเรียนรู้จากการทำโครงการ
8. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน
9. การสร้างองค์ความรู้

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้มีการพัฒนาอย่างกว้างขวางทั้งในด้านแนวคิดและกระบวนการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญวิธีการทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาได้เร็วขึ้น สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนการพัฒนาตนเอง รู้จักกระบวนการเรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ แนวคิดและวิธีสอนแต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ดังนั้นผู้สอนควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีหรือแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอย่างดีและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการปฏิบัติในชั้นเรียน ก่อนพิจารณาเลือกแนวคิดวิธีสอนมาใช้

ในการจัดแนวการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการทำวิจัยผลการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ STAD เพื่อต้องการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเพื่อตนเอง และสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด หรือเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสภาพวัฒนธรรม ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในขณะที่เป็นประชาธิปไตยและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

กรมวิชาการ (2544, หน้า 178-180) กล่าวถึง สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เน้นสื่อที่ใช้สำหรับการค้นคว้าด้วยตนเองทั้งผู้เรียน และครูผู้สอน ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ สื่อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชา

ภาษาต่างประเทศ มีอยู่หลายประเภทได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ (Published) สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อของจริง (Realia) และสื่อที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (Authentic Material)

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีคุณภาพที่หลากหลาย ทั้งสื่อของจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวางมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่ายขึ้นและรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะแยกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับชาติ (Published Materials) เป็นการผลิตสื่อการเรียนการสอนในส่วนกลาง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ และเอกชน
2. ระดับท้องถิ่น (In-House Materials) เป็นการผลิตสื่อการเรียนในระดับท้องถิ่น ซึ่งส่งเสริมให้หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ในระดับเขตพื้นที่/ เขตการศึกษาและสถานศึกษาเป็นผู้ผลิต

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการได้ทุกระดับชั้น ใน 2 ลักษณะคือ

1. การพัฒนาจากสื่อที่มีอยู่เดิม เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้จากสื่อที่ผู้สอนจัดทำไว้เดิม หรือสื่อการเรียนรู้ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นผลิตขึ้น และครูผู้สอนเห็นว่ามีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาที่จัดทำไว้ แล้วนำมาพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นของรายวิชา ครูผู้สอนอาจปรับให้น่าสนใจเพิ่มขึ้น ทำท่ายผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์ วิจัยมากขึ้น
2. การจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ เป็นการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ โดยพิจารณาจากความจำเป็น ความต้องการและความสนใจของผู้เรียนหรือท้องถิ่น สำหรับขั้นตอนการดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนรู้มีดังนี้

2.1 กำหนดจุดประสงค์ของสื่อการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

2.2 กำหนดขอบข่ายเนื้อหาของสื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้โดยเนื้อหาของสื่อควรทันสมัย สอดคล้องกับความจำเป็นความต้องการและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเวลาเรียนที่กำหนดไว้

2.3 จัดทำลำดับเนื้อหา เป็นการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากหรือซับซ้อนขึ้น หรือไล่ตัวไปไล่ตัว เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นในระยะยาว

2.4 กำหนดภาระงานด้านการสื่อสารและทักษะที่จำเป็น เพื่อฝึกฝนการใช้ภาษาให้เกิดความคล่องแคล่ว และเกิดทักษะตรงตามที่คาดหวัง

2.5 ออกแบบและกำหนดวิธีนำเสนอ เป็นขั้นการกำหนดรูปแบบของสื่อในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการนำเสนอเนื้อหาของสื่อในภาพรวม

2.6 จัดเตรียมข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดทำสื่อ

2.7 จัดทำสื่อ เป็นขั้นตอนการจัดทำสื่อตามรูปแบบที่กำหนดไว้

2.8 ตรวจทาน แก้ไขและทดลองใช้

2.9 ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์

ในการจัดทำสื่อการเรียนรู้นั้นครูผู้สอนสามารถนำสื่อที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาโดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น หรือจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ขึ้นมาโดยต้องกำหนดจุดประสงค์ ขอบข่าย ลำดับเนื้อหา ภาระงาน ออกแบบและกำหนดวิธีการนำเสนอ เตรียมข้อมูลและวัสดุ จัดทำสื่อ ตรวจทานแก้ไข ทดลองแล้วปรับปรุงให้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

การวัดผลและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้

4 สาระ ได้แก่

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามความคาดหวัง การประเมินผู้เรียนนับเป็นกระบวนการสำคัญ เพราะเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนรู้อะไรบ้าง สามารถทำอะไรได้บ้าง ความรู้ความสามารถนั้นอยู่ในระดับใด และผลการเรียนยังเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา บิดามารดา และผู้เกี่ยวข้อง นำมาพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีการประเมิน 3 ระดับ ได้แก่ การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน การประเมินผลระดับสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพระดับชาติ การประเมินแต่ละระดับส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้คุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สมบูรณ์ นำผลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป (กรวิชากร, 2544, หน้า 9)

ในบรรดาการประเมินทั้ง 3 ระดับนั้น การวัดและประเมินระดับชั้นเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะเป็นการประเมินที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของสถานศึกษาที่ต้องบูรณาการอยู่ใน กระบวนการเรียนการสอนตามสภาพจริง

การประเมินประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในชั้นเรียน มีดังนี้

1. การประเมินแบบเดิม

การประเมินแบบเดิมเป็นการเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบ ประเภทเลือกตอบ การจับคู่ การเติมคำในช่องว่าง คำถามถูก-ผิด เป็นต้น วิธีการเหล่านี้เหมาะสมกับการวัดสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอาจใช้เครื่องมือเหล่านี้ ประเมินเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ ทักษะที่เป็นส่วนย่อย ๆ ของภาษา

2. การประเมินแนวใหม่

การประเมินแนวใหม่ หมายถึง รูปแบบการประเมินที่หลากหลายมากขึ้นที่เหมาะสม จะนำไปใช้ประเมินการเรียนรู้ที่เป็นสภาพจริง ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เทคนิคการประเมินที่จัดอยู่ในข่ายแนวใหม่จะเน้นการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ เทคนิคการประเมินต่อไปนี้จะประ โยชน์ต่อครูผู้สอน สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นอย่างดี มีดังนี้

2.1 การประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) มักเป็นการมอบหมายให้ ผู้เรียนสร้างชิ้นงาน หรือผลงานที่แสดงออกซึ่งความรู้ ทักษะ เจตคติตามที่คาดหวัง ถ้าเป็นงานชิ้น ใหญ่มักให้เป็นโครงการ ซึ่งผู้เรียนต้องมีช่วงเวลาเพื่อดำเนินการแสวงหาความรู้แหล่งข้อมูล เก็บรวบรวม จัดการ ตีความ และนำเสนอข้อมูล/ ชิ้นงาน/ ผลงาน โครงการนั้น ๆ

2.2 การประเมินสภาพจริง (Authentic Assessments) เป็นการประเมินผลการปฏิบัติ อีกประเภทหนึ่งที่ใช้สถานการณ์หรือปัญหาจากชีวิตจริง ปัจจุบันให้ความสำคัญว่าการประเมินผล การเรียนรู้ต้องมีนัยที่สัมพันธ์กับหลักสูตร โดยเห็นว่าถ้ากระบวนการคิดอย่างสลับซับซ้อน และ ทักษะทางภาษาที่สามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตจริงเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร การประเมิน ก็ควรต้องสะท้อนถึงจะเน้นเหล่านั้นด้วย ซึ่งจุดเน้นของการเรียนรู้ภาษาคือการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ เป็นการเรียนรู้ให้ได้ใช้ทักษะต่าง ๆ ในลักษณะที่มีความหมายตามสภาพจริง ดังนั้น การประเมินก็ควรสะท้อนสภาพจริงของโอกาสแห่งการเรียนรู้ที่อยู่ในสภาพที่มีความหมาย นั้น ๆ

2.3 การประเมินแฟ้มผลงาน (Portfolio Assessments) เป็นการเก็บรวบรวมผลงาน ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยผลงานได้ผ่านการวิเคราะห์เพื่อแสดงความก้าวหน้าของผลงานตาม จุดประสงค์การเรียนรู้มาแล้ว และควรต้องบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะของเนื้อหาสาระที่เรียน ซึ่งอาจ

เก็บรวบรวมได้หลายรูปแบบ ผลงานที่นำมารวบรวมในแฟ้มนั้นผู้เรียนหรือครูอาจพิจารณา หรือ ทั้งผู้เรียนและครูร่วมกันพิจารณา แฟ้มผลงานนี้จะใช้เป็นหลักฐานแสดงความก้าวหน้าในการเรียน ของผู้เรียนตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

2.4 การประเมินตนเอง (Self-Assessments) เป็นการให้ผู้เรียนตรวจสอบงานของตนเองและสะท้อนความสำเร็จ ความก้าวหน้า และพัฒนาการของตน ครูอาจให้เกณฑ์การประเมิน แก่ผู้เรียนหรือร่วมกันพัฒนาเกณฑ์การประเมินของตนเอง การประเมินแบบนี้เป็นองค์ประกอบ หนึ่งที่สำคัญในการประเมินสภาพจริง และเป็นการประเมินที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ โดยผู้เรียน ได้มีโอกาสดูรวมการความสามารถด้านการรู้คิดกับแรงจูงใจและเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ การประเมินประเภทนี้เป็นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักกำกับติดตามตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะต้องรู้จักตัดสินใจ เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ และวางแผนว่าจะใช้เวลา การใช้ทรัพยากร และกิจกรรมที่ต้องทำอย่างไร ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือกับผู้อื่นในการแลกเปลี่ยนความคิด เอื้ออาทรช่วยเหลือ เมื่อจำเป็น ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ทบทวนงานเพื่อความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความเห็น เกิดความ ภูมิใจในงานที่สร้าง และเห็นความเชื่อมโยงระหว่างงานที่ได้ทำมากับความสำเร็จในการเรียนรู้ ตลอดจนได้กำกับการปฏิบัติงาน ประเมินความก้าวหน้า และความสำเร็จของตนเองอีกด้วย

2.5 การสัมภาษณ์ (Interview) การเรียนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องมี การประเมินทักษะการพูดอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะกับผู้เรียนวัยเยาว์ หรือผู้เรียนที่ยังไม่มีทักษะ ทางภาษาอย่างเพียงพอที่จะใช้การประเมินในลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษร ลักษณะการประเมิน เช่นนี้ครูสามารถใช้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นคู่ก็ได้ โดยรูปแบบอาจเป็นการอภิปราย การสนทนาของครู และกับผู้เรียนด้วยกันเอง เพื่อใช้ภาษาในการพรรณนา ให้ข้อมูล แนวคิด ความคิดเห็นต่าง ๆ หากต้องมีการแก้ไขไม่ควรขัดจังหวะ ควรให้จบการพูดนั้นเสียก่อนเพื่อให้ ความคิดของผู้เรียนที่กำลังพูดลื่นไหล ไม่สะดุด เป็นการขัดขวางความเข้าใจของผู้เรียนและ อาจสร้างความอึดอัดใจได้

2.6 การสังเกตของครู (Teacher Observation) เป็นการเก็บข้อมูลอีกประเภทหนึ่ง ที่ครูผู้สอนสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนกำลังกระทำโดยไม่ขัดจังหวะ การสังเกต จะพิจารณาครอบคลุมทั้งด้านการรู้คิด ทักษะที่แสดงออก พฤติกรรมในการทำงาน ความสนใจ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งครูผู้สอนสามารถทำได้โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ การจัดอันดับ หรือ จดบันทึกผลการพิจารณาความสามารถของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด การสังเกตของ ครูมีข้อดีคือ เป็นการประเมินที่ไม่สิ้นเปลืองเวลา

ในการประเมินผลแบบเดิมเน้นเป็นการวัดสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์ หรือประเมิน เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ แต่การประเมินแบบใหม่ เป็นการประเมินการเรียนรู้ที่เป็นสภาพจริง

เน้นการปฏิบัติ มีการประเมินเพิ่มผลงาน การประเมินตนเอง การสัมภาษณ์การสังเกต สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

หลักการทางจิตวิทยาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

หลักการทางจิตวิทยาที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีด้วยกันหลากหลายวิธี ทฤษฎีที่ควรนำมาเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการกระทำของคิวอี้ ซึ่งคิวอี้ ได้เสนอแนวคิดว่า การให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ตรง เด็กจะได้รับความรู้ที่คงทนมากกว่าการรับฟังคำสอนจากการบรรยายของครูเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ครูจะต้องทราบถึงทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วครูควรให้การเสริมแรงที่ถูกต้องแก่เด็กด้วย (สมใจ ถิรพันธ์, 2544, หน้า 13)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ พัฒนาการทางสติปัญญาของคน แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การเรียนรู้ด้วยการเล่นกับวัตถุโดยตรง การเรียนรู้ที่ครูจะต้องจัดวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้เล่น ได้มีประสบการณ์โดยตรง แล้วอาศัยการจัดกระทำต่าง ๆ กับวัตถุ นำไปสู่การเรียนรู้ ไปสู่การหาคำตอบของปัญหา เด็กจะแก้ปัญหาไม่ได้เพราะยังมองไม่เป็นมโนภาพของวัตถุ
2. การเรียนรู้ด้วยการเล่นกับมโนภาพของวัตถุ เด็กสามารถใช้จินตนาการสร้างภาพในใจ โดยไม่มีการกระทำ
3. การเรียนรู้ด้วยการเล่นกับสัญลักษณ์ เด็กสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการใช้สัญลักษณ์ หรือภาษา สามารถแก้ปัญหาได้โดยไม่ต้องเห็นวัตถุ หรือ ไม่ต้องคิดมโนภาพของวัตถุ

สำหรับขั้นพัฒนาการทางปัญญาของบรูเนอร์ เหมาะสำหรับการนำไปใช้ในการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น คือ การสอนจะเริ่มต้นให้เล่นกับวัตถุ สิ่งของเสียก่อน เมื่อเข้าใจแล้วจึงเอาวัตถุสิ่งของออกไป แล้วให้เล่นกับมโนภาพของวัตถุสิ่งของ เมื่อทำขั้นนี้ได้แล้ว จึงจัดให้เล่นกับตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่อไป ซึ่งถ้าทำได้ถึงขั้นที่ 2 นักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง และมีการพัฒนาความคิดสูงมาก (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2533, หน้า 18-19)

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมายของกาเย่ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กาเย่ (Gagne, 1988 อ้างถึงใน ภพ เลหาไพบุลย์, 2537, หน้า 82-83) ได้เน้นบทบาทครู เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ และได้เสนอแนวทางในการจัดลำดับขั้นการสอนไว้ 9 ขั้น ดังต่อไปนี้คือ

1. สร้างความสนใจ คือการทำให้ผู้เรียนมีใจจดจ่อต่อบทเรียน โดยครูใช้วิธีการสนทนาซักถาม หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
 2. แจ้งจุดประสงค์ คือ การบอกให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เพื่อให้ นักเรียนทราบจุดหมายปลายทางของการเรียนการสอน อาจบอกโดยตรงหรือใช้คำถามก็ได้
 3. ทบทวนความรู้เดิม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยทบทวนความรู้เก่าที่จะใช้ในบทเรียนใหม่ให้กับผู้เรียน และการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เดิม มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อบทเรียน
 4. ใช้สื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยการเสนอสิ่งเร้าที่ใช้ประกอบการสอน ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนอื่น ๆ เป็นการริเริ่มกิจกรรมใหม่ของบทเรียน
 5. ให้แนวการเรียนรู้ โดยการแนะแนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เช่น แนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้า แนะนำวิธีทำกิจกรรม และใช้คำถามเป็นการนำทางให้ผู้เรียน
 6. ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนศึกษาบทเรียน และทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง
 7. การแจ้งผลการปฏิบัติ คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ด้วยการตรวจสอบแก้ไขสิ่งที่ผู้เรียนทำผิด ให้คำชมเชยและแสดงความยินดีในผลงานของผู้เรียน
 8. การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้นได้ หรือไม่ เพียงใด โดยวัดและประเมินจากการทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบและการแสดงออก เช่นการพูด การตอบคำถาม
 9. ส่งเสริมความมั่นใจ และการถ่ายโอน โดยการสรุปย่อ ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่คงทน โดยการทำแบบฝึกหัดเสริม หรือมอบหมายงานเพิ่มเติม เช่น การทำการบ้าน
- ซึ่งสรุปได้ว่า ภาย ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทราบว่า คนจะเรียนเรื่องนั้นไปเพื่อประโยชน์อะไร นำเอาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ผู้เรียนก็จะสนใจเรียนซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและได้ผลดี

ทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ ซึ่งธอร์นไคด์ได้ให้หลักการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ความพร้อม การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ ที่จะเรียนรู้จริงๆ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์ และ บรรยากาศให้เหมาะสม หรือสอดคล้องกับการเรียนของเด็ก
2. การเรียนรู้ด้วยการฝึกฝน วิชาที่เป็นทักษะนั้นต้องอาศัยการฝึกฝน ได้ลงมือปฏิบัติ ซ้ำแล้วซ้ำเล่าจะเกิดความชำนาญ สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังได้รับการฝึกฝนที่ถูกวิธีมากเพียงไร ก็ยังมีทักษะทางภาษาคิดขึ้นเพียงนั้น

3. กฎแห่งผล ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฝนทักษะด้านใด เมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนแล้ว หากนักเรียนได้ทราบผลในทันทีว่าเป็นอย่างไร นักเรียนจะมีความพอใจ มีกำลังใจที่จะกระทำกิจกรรมต่อไป ดังนั้นครูจึงต้องตรวจผลงาน และแจ้งให้เด็กทราบทุกครั้ง เมื่อเด็กได้ทราบพัฒนาการของตนเองก็จะพอใจ หากมีข้อบกพร่อง เด็กก็จะพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่พอใจของคนต่อไป

4. กฎแห่งการใช้และไม่ใช้ ในการเลือกเนื้อหาที่จะทำชุดการสอนนั้น ครูต้องเลือกเนื้อหาที่นักเรียนต้องพบในชีวิตประจำวัน จะได้ผลดีกว่าเนื้อหาที่นักเรียนมีโอกาสพบได้น้อย

ทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์ สกินเนอร์ผู้คิดค้นเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้เสริมแรงกล่าวว่า การเรียนรู้ภาษา เป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของการเสริมแรง เมื่อมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า การตอบสนอง และการเสริมแรง จะทำให้พฤติกรรมของเด็กมีแนวโน้มสูงขึ้น คือ หลังจากเด็กได้ตอบสนองต่อสิ่งเร้า และการกระทำได้รับการเสริมแรง เด็กจะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก แต่ถ้าพฤติกรรมที่ทำไปนั้นไม่ได้รับการเสริมแรงหรือถูกลงโทษ เด็กจะแสดงพฤติกรรมนั้นน้อยลง หรือไม่แสดงอีกเลย นอกจากนี้สกินเนอร์ยังได้กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีบทบาทต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กมากกว่าความสามารถของเด็กเอง และถ้าเสริมแรงไม่เหมาะสมหรือน้อยเกินไปจะทำให้เกิดการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541, หน้า 289-290)

จากทฤษฎีและจิตวิทยาที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปได้ว่า

1. ผู้สอนจะต้องรู้จักความรู้ของผู้เรียน เพื่อจะได้เปรียบเทียบว่าพื้นฐานความรู้ทางภาษาที่นักเรียนมีอยู่แต่เดิมนั้นเป็นเช่นไร จะต้องหาวิธีฝึกอย่างไรผู้เรียนจึงจะเกิดความเคยชินกับลักษณะของภาษาอังกฤษ
2. ผู้เรียนแต่ละคนอาจจะมีความสามารถทางภาษาต่างกัน เช่น บางคนอาจจะจับเสียงได้เร็วแต่เข้าใจประโยคได้ช้า บางคนอาจจะอ่านได้เร็วแต่ต้องใช้เวลาในการฝึกใช้คำในประโยคเป็นต้น ครูจะต้องหาวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เหล่านี้
3. จะต้องฝึกเนื้อหาทางภาษาซ้ำ เมื่อฝึกแล้วครั้งหนึ่งให้ทิ้งช่วงห่างไว้ระยะหนึ่งแล้วนำมาย้อนกลับมาฝึกซ้ำอีก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินในภาษาอังกฤษ
4. ครูพยายามหาสถานการณ์ต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจริง
5. ครูจะต้องบอกให้นักเรียนรู้เมื่อทำแบบฝึกได้ถูกต้อง เช่น ให้คำชมเชย หรือให้เพื่อนพูดตามเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินในภาษาอังกฤษ
6. อย่าเพิ่งให้ผู้เรียนฝึกในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจความหมายที่ถูกต้อง
7. เมื่อครูได้ประโยคตัวอย่างใหม่หรือเนื้อหาใดใหม่ พยายามให้นักเรียนดูข้อสังเกตและกฎเกณฑ์อย่างง่าย ๆ เพื่อยึดถือเป็นหลักในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

8. ครูควรช่วยให้นักเรียนถ่ายโยงความรู้ความเข้าใจจากภาษาไทยไปหาภาษาอังกฤษ ดังนั้นในบางครั้งจึงใช้การอธิบายลักษณะที่เกิดขึ้นในภาษาไทย เพื่อเป็นสะพานเชื่อมไปหาภาษาอังกฤษ

9. การจัดบทเรียนจะต้องเริ่มจากง่ายไปหายาก เพื่อผู้เรียนจะได้ไม่เกิดความสับสน และบทเรียนจะต้องมีลักษณะต่อเนื่องกัน (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2533, หน้า 43)

ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดฝึกทักษะซึ่งผู้วิจัยยึดหลักการทางจิตวิทยาประยุกต์ โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรง การพัฒนาการทางปัญญาเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความพร้อม การเรียนรู้ด้วยการฝึกฝน และการเสริมแรง ไปใช้ในการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการ ความสามารถ พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอนนั้นเหมาะสมกับผู้เรียน อันเป็นผลการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กดีขึ้น

จิตวิทยาสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จิตวิทยาเป็นเรื่องจำเป็นที่จะช่วยให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ และทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเสนอจิตวิทยาการเรียนการสอนบางประการที่ได้นำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการเขียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) นักเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และทักษะนิสัย ดังนั้นครูจึงต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ในการจัดกลุ่มจัดชั้นเรียนให้คล่องกันระหว่างนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันและกัน

2. ความพร้อม (Readiness) นักเรียนที่มีวัยต่างกันความพร้อมย่อมไม่เหมือนกัน จึงต้องมีการตรวจความพร้อมของนักเรียนอยู่เสมอ ครูต้องสำรวจความรู้พื้นฐานของนักเรียนว่าพร้อมที่จะเรียนหรือไม่ อาจทบทวนความรู้เดิม การที่นักเรียนมีความพร้อม ก็จะให้นักเรียนเรียนได้ดี

3. แรงจูงใจ (Motivation) การให้นักเรียนทำงาน หรือทำแบบฝึกหัด นักเรียนต้องการความสำเร็จหรือทำได้ เมื่อทำได้ก็เกิดความพอใจ และเกิดขวัญหรือกำลังใจดี เกิดแรงจูงใจอยากทำต่อไปอีก ดังนั้นหากนักเรียนทำไม่ได้ครูต้องหาบทเรียนที่ง่ายและทำซ้ำจนนักเรียนเข้าใจเสียก่อน จึงจะสอนบทเรียนต่อไป

4. การเสริมกำลังใจ (Reinforcement) เป็นเรื่องสำคัญในการสอนเพราะคนเราเมื่อทราบว่าการกระทำที่แสดงออกเป็นที่ยอมรับย่อมเกิดกำลังใจ การกล่าวชมนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม เช่น เก่ง ดี หรือแสดงท่าทางว่าพอใจในการกระทำของเขา ย่อมเป็นกำลังใจแก่นักเรียนอย่างมาก (พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ, 2537, หน้า 4-5)

ในการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถจัดประสบการณ์เพื่อช่วยให้เด็กเกิดความพร้อม โดยการกระตุ้นให้เกิดเร็วขึ้นได้ ดังที่ พรณี ข. เจริญ (2538, หน้า 195-197) ได้กล่าวว่า “เราจะสามารถสอนวิชาใดก็ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมให้กับเด็กคนใดคนหนึ่ง ในระดับอายุใดก็ได้” ความพร้อมในที่นี้ หมายถึงความสามารถที่เด็กจะเรียนทักษะอย่างง่าย ๆ ได้ก่อน ซึ่งทักษะนี้เป็นพื้นฐานของทักษะที่ยากต่อไป นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่าในการสอนเพื่อให้เกิด ความหมายกับผู้เรียนนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. ก่อนจะสอนสิ่งใดใหม่ให้สำรวจความรู้ความเข้าใจของเด็กก่อนว่ามีพอที่จะทำความเข้าใจใหม่หรือไม่ ถ้ายังไม่มีจะต้องจัดให้
2. ช่วยให้ผู้เรียนจำสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ โดยวิธีช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความเหมือน และความแตกต่างของความรู้ใหม่และความรู้เดิม ในขณะเดียวกันต้องให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง ความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้ จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการจำ (พรณี ข. เจริญ, 2538, หน้า 399)

การสอนทักษะ การที่บุคคลสามารถที่จะเรียนรู้ในการทำสิ่งต่าง ๆ นั้นจะต้องอาศัย แรงจูงใจ ความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา ความคิดวิพากษ์วิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติและ ทักษะ วิธีช่วยให้เกิดทักษะในการเรียนอาจสรุปได้ดังนี้

1. เริ่มแรกบอกให้เด็กทราบว่าทำอะไรจะอะไรชี้แจงให้เห็นความสำคัญเพื่อเร้าให้เกิด ความสนใจ และกระตุ้นให้เห็นว่าสิ่งนั้นมีความจำเป็นสำหรับตนเองอย่างไรและสาธิตให้ดู เมื่อสาธิตแล้วอธิบายให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์จุดที่จะสังเกตโดยเขียนบนกระดานที่ละชั้น
2. ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกหัดทันทีหลังการสาธิตสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือการทำซ้ำและการเสริมแรง
3. ในขณะที่ฝึกหัดให้คำแนะนำเพื่อช่วยให้เด็กทำทักษะนั้นด้วยเอง
4. ให้คำแนะนำในบรรยากาศสบาย ๆ ไม่วิจารณ์ เพราะบางคนกลัวผิดกลัวทำไม่ได้ ความช่วยเหลือให้เกิดความพยายามที่จะลอง
5. ในการฝึกควรเน้นสิ่งที่ถูกเป็นสิ่งที่มิใช่ โชน (พรณี ข. เจริญ, 2538, หน้า 539-540)

การเขียนภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้เรียนที่เริ่มเรียนภาษา โดยเฉพาะ ผู้ที่เรียนช้า จึงถือเป็นเรื่องจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อม ของผู้เรียนเพื่อเสริมเป็นกำลังใจ และสร้างแรงจูงใจให้มีความแตกต่างระหว่างบุคคลน้อยลง และ เสริมให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียนเร็วขึ้น

ทฤษฎีและหลักการสอนเขียนภาษาอังกฤษ

ความหมายของการเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีวิธีการสอนที่ซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น เพราะการเขียนต้องอาศัยความรู้และข้อมูลจากทักษะการฟัง การพูด และการอ่านมาเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ของตน ถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกัน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนไว้หลายความหมายดังนี้คือ

ลาโด (Lado, 1964 อ้างถึงใน เสาวคนธ์ นิรมล, 2545, หน้า 25) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อสารความหมายด้วยตัวอักษร ซึ่งเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน เป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีการเขียนเรียงข้อความตามลักษณะ โครงสร้างภาษาที่ใช้แบบฟอร์มกับจุดประสงค์ของการเขียนแต่ละเรื่องไปตลอดจนใช้สำนวนได้อย่างถูกต้อง สำนวน และรูปประโยคต่าง ๆ มาเรียบเรียงให้เกิดเป็นภาษาเขียนตามจุดประสงค์ของตน

พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2537, หน้า 32) กล่าวว่า การเขียน หมายถึงการรวบรวมความคิด ความรู้สึกและความต้องการของผู้ส่งข่าวออกมาเป็นภาษาเขียนในลักษณะต่าง ๆ กันเพื่อให้ผู้รับได้เข้าใจจุดประสงค์ของตน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปความหมายของการเขียนได้ว่า การเขียนคือการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยต้องอาศัยความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการเรียงลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ การเขียนนั้นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะทำให้ผู้เขียนมีความสามารถและพัฒนาการเขียนของตนเองให้ดีขึ้น

ในการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารความหมายได้นั้น องค์ประกอบที่สำคัญคือผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดโดยให้สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งในการเขียนแต่ละครั้ง ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้คำให้ถูกต้องและมีความรู้ทางโครงสร้างทั้งระบบคำ และประโยค และหลักการเรียบเรียงการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วย (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539, หน้า 138) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ลาโด (Lado, 1968, p. 42) ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ทางด้านโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน นอกจากนั้นแล้วผู้เขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการเขียนเพื่อสื่อสารความหมายกับผู้อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของตน ซึ่ง แฮร์ริส (Harris, 1969, pp. 68-69) และ ฮีทตัน (Heaton, 1975, p. 138) เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนไว้สอดคล้องกันดังนี้

1. ทักษะทางไวยากรณ์ (Grammatical Skills) ความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะทางลีลาการเขียน (Stylistically Skills) ความสามารถในการเลือกใช้ประโยค และสำนวนได้เหมาะสม
3. ทักษะทางกลไก (Mechanical Skills) ความสามารถในการใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรพิมพ์เล็กหรือตัวพิมพ์ใหญ่อย่างถูกต้อง
4. ทักษะในการวินิจฉัยข้อความ (Judgement Skills) ความสามารถในการที่จะเขียนได้ตามความคิดอย่างสมเหตุสมผล

นอกจากเนื้อหาสาระ การวางรูปแบบ ไวยากรณ์ ลีลา และกลไกในการเขียนแล้ว องค์ประกอบที่จะช่วยให้นักเรียนเขียนได้ดีประกอบด้วย

1. ความรู้ดีในเรื่องที่เขียน
 2. มีจุดประสงค์แจ่มแจ้งว่าจะส่งสารเพื่อเหตุใด และให้ผู้รับสามารถเข้าใจสิ่งที่ตนส่งสารไปให้
 3. มีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษาคือ โครงสร้างไวยากรณ์ ใช้ศัพท์ และรู้จักแบบแผนของการเขียน ได้แก่ เรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน
 4. มีความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการเขียน สามารถเขียนโดยใช้สำนวนรูปแบบการเขียนได้เหมาะสมตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้
 5. เขียนได้รวดเร็วพอสมควรกับงานที่เขียน (พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ, 2537, หน้า 46-47)
- กล่าวโดยสรุป ความสามารถทางการเขียนคือ ความสามารถในการสื่อความหมายทางภาษาได้ถูกต้อง ซึ่งความสามารถนั้นประกอบไปด้วยการเขียนสะกดคำศัพท์ การแต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และการเขียนลำดับเหตุการณ์เป็นเรื่องเป็นราวเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง ขั้นตอนในการฝึกและการจัดกิจกรรมในการฝึกเขียนภาษาอังกฤษ

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษนั้นเป็นทักษะที่ยากสำหรับนักเรียน เพราะเป็นทักษะในด้านการแสดงออก (Production) ต้องอาศัยความรู้และข้อมูลจากทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน มาเป็นพื้นฐานให้ผู้เขียนสามารถใช้ความรู้ของตน ถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาเขียนให้อ่านเข้าใจตรงกัน ดังนั้นในการฝึกทักษะในการเขียนนั้น ผู้เรียนจะต้องฝึกอย่างมีระบบโดยผ่านขั้นตอนการพัฒนาทักษะทั้ง 5 ขั้น (Rivers, 1968, pp. 245-255) คือ

1. การคัดลอก (Copying) เป็นการลอกเลียนแบบโดยการเขียนข้อความลงบนกระดาษให้นักเรียนคัดลอกลงสมุด หรือให้ลอกจากหนังสือก็ได้ เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับประโยค ตัวหนังสือ โครงสร้างของประโยค การใช้ตัวอักษรใหญ่และเครื่องหมายวรรคตอน หลังจากให้

นักเรียนคัดลอกข้อความแล้วอาจให้นักเรียนเขียนตามคำบอก (Dictation) เพื่อเป็นการทบทวนความจำจากสิ่งที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ของเสียงกับสัญลักษณ์ด้วย

2. การผลิตใหม่ (Reproduction) นักเรียนจะหัดเขียนโดยตนเองมากขึ้น จากการเขียนสิ่งที่เขาจำได้จากเรื่องที่อ่าน เขียนตามคำบอก เขียนเรื่องราวจากภาพ นักเรียนจะนำประโยคที่เคยคัดมาลอกเลียนแบบ

3. การผสมผสาน (Recombination) นักเรียนจะนำประโยคที่เคยเรียนมาทั้งการฟัง การพูด และการอ่าน หรือประโยคที่เคยคัดลอก เคยจำมาแล้วนั้นแต่มีความซับซ้อนมากขึ้นในด้านรูปแบบของโครงสร้างต่าง ๆ นำมาเปลี่ยนแปลงบางคำและนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเรื่องที่นักเรียนรู้จัก ซึ่งนักเรียนรู้จักการใช้ตารางเทียบแทนและการเปลี่ยนแปลงรูปประโยค

4. การเขียนที่มีการชี้แนะ (Guided Writing) ในขั้นนี้นักเรียนมีอิสระในการเลือกใช้คำมากขึ้น และโครงสร้างไวยากรณ์และต้องการเรียนรู้ถึงความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนด้วย นักเรียนควรย่อความได้ ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่มีปัญหา ตลอดจนนักเรียนที่ชอบแปลเป็นภาษาของตนก่อนที่จะเขียนภาษาอังกฤษ

5. การเรียงความ (Composition) นักเรียนสามารถเลือกคำและโครงสร้างอย่างมีอิสระมากขึ้น รู้จักทำเค้าโครงเรื่องเองและเขียนเรื่องราวได้เองบ้าง โดยมีครูเป็นผู้ตรวจและแก้ไขให้ เพื่อเป็นการฝึกทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษในขั้นต่าง ๆ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2525, หน้า 133-137) ได้กล่าวว่าการฝึกทักษะการเขียน ควรมีหลักการดังนี้

1. การเขียนเพื่อฝึกหัดสิ่งที่เรียนไปแล้วให้เกิดความแม่นยำ

1.1 ด้านไวยากรณ์ ใช้เขียนตามแบบฝึกที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว เช่น ฝึกจากตารางเทียบแทน การเปลี่ยนรูปประโยค การใช้สถานการณ์ แบบฝึกหัดในรูปสนทนาและการสร้างประโยค

1.2 ด้านคำศัพท์ ทำแบบฝึกหัดที่ใช้คำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว ด้วยวิธีหาคำที่มีความหมายตรงกัน ตรงกันข้าม การให้คำจำกัดความ ถอดความ และวิธีใช้คำเหล่านั้นในประโยค

1.3 แบบฝึกหัดตามบทอ่านที่ทำไปแล้วในเรื่อง ให้เขียนตอบอย่างสั้น ๆ หรือเขียนสรุปเรื่องราวหรือให้เขียนใหม่แต่เลียนแบบบทอ่าน หรืออาจใช้วิธีการเติมคำในช่องว่างตามเรื่องที่อ่านไปแล้วนั้น

2. เขียนบทสนทนา

2.1 ค่อยบทสนทนา เขียนเดิม ขยายบทสนทนา

2.2 แปลเรื่องเล่าให้เป็นบทสนทนา หรือเขียนบทสนทนาเป็นเรื่องเล่า

2.3 เขียนบทสนทนาจากคำที่กำหนดให้ หรือเขียนบทสนทนาใหม่โดยใช้การถอดความ โดยมีกลวิธีการสอนดังนี้

- ครูเลือกดูบทเรียนที่มีความยากง่ายเสมอกับหนังสือที่นักเรียนใช้ในชั้น ครูควรจะเน้นเรื่องที่นักเรียนสนใจ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับสถานที่ที่นักเรียนรู้จัก เรื่องที่นักเรียนเคยอ่าน ภาพยนตร์ที่นักเรียนเคยดู หรือเพลงที่นักเรียนเคยร้อง

- ครูเล่าเรื่องย่อที่ตนจะอ่านตามคำบอกให้นักเรียนฟัง
- ครูจะต้องอธิบายคำศัพท์ยาก หรือเครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้ในบทนั้น และต้องสอกล่งหน้า เช่นเดียวกับการสอนคำศัพท์อื่น ๆ
- ครูอ่านสำเนียงปกติ และความเร็วในอัตราธรรมดา ให้นักเรียนฟังอย่างเดียวโดยไม่ต้องเขียน
- ครูอ่านอีกครั้ง โดยหยุดตามหลักของจังหวะหยุดหายใจและสำเนียงขึ้นลงตามหลักของ Intonation

- ครูอ่านทวนอีกครั้ง ด้วยสำเนียงปกติ เพื่อให้นักเรียนได้แก้คำบางคำที่ตนอาจฟังผิดหรือใส่เครื่องหมายวรรคตอนเสียให้ถูก

- การตรวจแก้ อาจจะตรวจของตนเอง หรือเปลี่ยนกับเพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ หรือ ครูเขียนข้อความที่ถูกต้องบนกระดาน หรือ ให้นักเรียนจดคำที่ตนผิดลงสมุด

3. เขียนตามคำบอก มีกิจกรรมการสอนดังนี้

3.1 ให้นักเรียนอ่านข้อความนั้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดูการออกเสียง

3.2 ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อความนั้น

3.3 ครูอาจจะสอนคำศัพท์ที่เป็นคำที่มีความหมายเดียวกัน หรือตรงกันข้ามถ้าครู

เห็นสมควร

3.4 ให้นักเรียนเล่าเรื่องหรือเขียนเรื่องทำนองเดียวกับที่ตนได้เขียนคำบอกแล้ว

4. การเขียนบรรยายภาพหรือสิ่งของ ครูอาจจะหาภาพที่ชัดมาสัก 1 รูป หรือเป็นการดูนกก็ได้ ให้นักเรียนเขียนบรรยายสิ่งที่ตนเห็น รูปนั้นอาจจะเป็นภาพง่าย ๆ ที่นักเรียนจะเขียนบรรยายจบภายใน 10 ประโยค

5. การเขียนเรียงความ ขั้นตอนในการสอนเขียนเรียงความมีดังนี้

5.1 ครูหาเรื่องที่มีผู้เรียบเรียงไว้ หรือครูอาจจะเขียนขึ้นเองทั้งคำศัพท์ และรูปแบบของประโยค จะต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น

5.2 ถ้าครูคิดว่านักเรียนจะมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ และรูปประโยค ต้องเตรียมการสอนไว้ด้วย ครูอาจจะสอนเรื่องเหล่านี้ล่วงหน้า หรือสอนพร้อม ๆ กับที่ครูเล่าเรื่องก็ได้

5.3 ครูคิดรูปภาพ อธิบายพร้อมทั้งซักถามเนื้อเรื่องจากรูปภาพ ครูหมั่นให้นักเรียนพูดประโยคที่ถูกต้องซ้ำ ๆ เพื่อให้จำประโยคเหล่านี้ไปเขียน

5.4 เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกฝนจนแม่นยำแล้วลงมือเขียน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 185-193) ได้กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียน ควรมีหลักการดังนี้

1. การสอนทักษะการเขียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและเสริมรูปแบบภาษาที่เรียนที่คุ้นเคยแล้วจากการฟังและการพูด

2. การควบคุมการเขียนควรลดน้อยลงตามลำดับ ผู้เรียนควรฝึกฝนเองต่อสิ่งชี้แนะด้วยตนเองทีละน้อย

3. กิจกรรมการเขียนเพื่อการสื่อสารควรเน้นพิเศษ และหลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนตามที่ผู้สอนชี้แนะแล้ว ผู้เรียนควรมีอิสระเต็มที่ในการเขียน

นอกจากนี้ อะ โบเดอร์ิน (Aboderin, 1986, pp. 38-40) ได้เสนอแนะกิจกรรมการเขียนไว้ 3 ลักษณะ

1. การเขียนที่มีการควบคุม (Controlled Writing) ได้แก่การเขียนในลักษณะต่อไปนี้

1.1 การคัดลอก (Copying) เป็นการฝึกการเขียนอย่างง่าย ๆ ให้กับเด็ก มีจุดมุ่งหมายให้คุ้นเคยกับคำศัพท์ รูปแบบประโยค ข้อความ การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การขึ้นต้นประโยค หรือการเขียนตัวอักษรตัวใหญ่ เป็นต้น

1.2 การเติมคำให้สมบูรณ์ (Gap Filling) เป็นการฝึกเขียนที่ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถมากกว่าการคัดลอก วิธีนี้อาจทำได้โดย ครูผู้สอนนำข้อความให้นักเรียนอ่าน 2-3 ครั้ง หลังจากนั้นจะตัดคำใดคำหนึ่งทิ้งไป แล้วให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการหาคำมาเติมในข้อความนั้นให้สมบูรณ์

1.3 การเขียนเรียงความให้อยู่ในกรอบที่กำหนดให้ (Controlled Composition Frame) เป็นการฝึกเขียนที่ยากขึ้น โดยให้นักเรียนเลือกเอาส่วนต่าง ๆ ของภาษามารวมกันเป็นประโยคเป็นข้อความนั่นเอง ครูผู้สอนจะให้คำต่าง ๆ ที่จำเป็น โดยให้คำเหล่านั้นอยู่ในรูปตาราง เช่น ให้ประธานหลาย ๆ ตัว กริยาหลาย ๆ ตัว เป็นต้น นักเรียนจะต้องเลือกเอาคำเหล่านั้นมาผูกเป็นประโยค เป็นข้อความเองตามความเหมาะสม

1.4 การบันทึกเรื่อง (Writing Down) เป็นการฝึกเขียนที่ใช้ทักษะการฟังเป็นการเริ่มกิจกรรม วิธีการ คือ ครูจะอ่านข้อความให้นักเรียนฟัง 2-3 ครั้ง หลังจากนั้นครูจึงให้นักเรียนเขียนเรื่องหรือข้อความนั้น ๆ ให้มีข้อความใกล้เคียงกับเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังมากที่สุดเท่าที่ทำได้ หรือครูอาจจะให้นักเรียนฟังเรื่องจากเทปแล้วเขียนข้อความนั้นจากเทป

1.5 การเขียนโดยใช้รูปภาพ (Picture Writing) ครูอาจจะหารูปภาพหรือการ์ตูนต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องมาใช้สอนนักเรียน นักเรียนต้องพยายามผูกเรื่องให้เป็นเรื่องตามความคิด จินตนาการ

และประสบการณ์ของตนเอง ประโยคต่าง ๆ ต้องเริ่มจากความคิดของนักเรียนเอง เมื่อนักเรียนได้ความคิดและคำศัพท์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐานแล้วครูให้นักเรียนเขียนเรื่องนั้น ๆ ตามรูปภาพที่กำหนดให้

1.6 การรวมประโยคเข้าด้วยกัน (Sentence Combining) เป็นกิจกรรมอีกรูปแบบหนึ่งที่จะปูพื้นฐานความสามารถทางการเขียนได้ดี โดยการให้ผู้เรียนพยายามรวมประโยคที่มีใจความใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน เช่น The Boy is in the Shop. He is Buying Some Shirts. รวมประโยคเป็น The Boy is Buying Some Shirts in the Shop.

2. การเขียนแบบชี้แนะ (Guided Writing) เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องแสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ครูเป็นเพียงผู้วางโครงร่างและจุดสำคัญ ๆ ให้เท่านั้น ก่อนลงมือเขียน ผู้เรียนควรอภิปรายร่วมกันในหัวข้อนั้น ๆ ก่อนแล้วจึงเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับสิ่งที่ตนต้องการแสดงออก

3. การเขียนแบบอิสระ (Free Writing) เป็นการเขียนขั้นสุดท้ายที่ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถมาก ผู้เรียนจะเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนเองละมีอิสระเต็มที่ในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้านเข้ามาผสมผสาน

จากที่กล่าวอ้างอิงมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การสอนการเขียนนั้นเป็นวิธีการสอนที่ซับซ้อนเพื่อต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ต้องอาศัยความรู้ในด้านทักษะไวยากรณ์ ทักษะการเขียน การเติมคำ การเรียงความ องค์ประกอบทางด้านคำศัพท์ การใช้สำนวน โครงสร้างทางภาษา รวมทั้งผู้เรียนต้องฝึกเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีระบบ โดยผ่านขั้นตอนการพัฒนาทักษะคือ การคัดลอก การผลิตใหม่ การผสมผสาน การเขียนที่มีการชี้แนะ และการเขียนเรียงความ นอกจากนี้ครูต้องมีกลวิธีการสอน โดยการเล่าเรื่อง การอ่านบทกวี การตรวจแก้ไข เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้เกิดการพัฒนาในด้านการเขียนมากขึ้น

การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

การวัดและประเมินผลเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน ทักษะการเขียน ทั้งนี้เพราะเป็นขั้นตอนที่บ่งชี้ถึงคุณภาพของผลงานหรือความสามารถในการเขียน ในการประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษนั้น สามารถแยกเนื้อหาสาระของการวัด และการประเมินผลดังกล่าวออกเป็น 2 ประเด็น คือ หลักการทั่วไปในการทดสอบการเขียน และการตรวจให้คะแนนงานเขียนดังนี้

หลักการทั่วไปในการทดสอบความสามารถในการเขียนมีผู้เสนอแนะหลักการต่าง ๆ ในการทดสอบความสามารถในการเขียนเอาไว้ที่น่าสนใจหลายท่านด้วยกันดังนี้

ไคเดริช (Diederich, 1970, pp. 148-156) ได้กำหนดหลักการทั่วไปในการตัดสินความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้

1. ความคิดและจินตนาการ พิจารณาถึงความชัดเจน ความต่อเนื่อง และความสมเหตุสมผล

2. รูปแบบความเรียง พิจารณาถึงการเรียบเรียงเรื่องและลำดับความคิด

3. อรรถรสในการเขียน พิจารณาลีลาการเขียนที่น่าสนใจและเชื่อถือได้

4. กลไกในการเขียน พิจารณาการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและไวยากรณ์

5. การใช้คำพิจารณาการเลือกใช้คำ และการเรียบเรียงคำ

Valette and Disick (1972 อ้างถึงใน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 68-70) ได้จัดระดับการประเมินความสามารถของทักษะการเขียนภาษาอังกฤษไว้ 5 ระดับ

1. ระดับกลไก (Mechanical Skills) หมายถึง ระดับการใช้ภาษาที่เกิดจากการฝึกคล่องเป็นอัตโนมัติ ตัวอย่างเช่น

1.1 สามารถคัดลอกโคลงกลอน พร้อมทั้งเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง

1.2 สามารถเขียนประโยคโดยใช้เครื่องหมายวรรคตอนและแก้ไขตัวอักษรใหญ่-เล็กให้ถูกต้องได้

1.3 สามารถเขียนแทนคำที่กำหนดให้ลงในประโยค

2. ระดับความรู้ (Knowledge) หมายถึง ระดับการใช้ภาษาที่นำเอาความหมายของภาษาที่ท่องจำไว้มาใช้ ตัวอย่างเช่น

2.1 สามารถเรียงคำที่กำหนดให้เป็นประโยคที่ต้องการ

2.2 สามารถเติมคำลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

2.3 สามารถตอบคำถามจากภาพที่คุ้นเคยได้

3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) หมายถึง ระดับการใช้ภาษาในบริบทที่แตกต่างจากที่ใช้ฝึกภาษา เช่น การนำศัพท์ที่ท่องจำมาแล้วมาใช้ในบริบทใหม่ การนำเอากฎไวยากรณ์มาเขียนข้อความใหม่ หรือการเขียนเรียบเรียงประโยคใหม่ โดยรักษาความหมายเดิม ตัวอย่างเช่น

3.1 สามารถเปลี่ยนประโยคหรือข้อความเป็น Active Voice ได้

3.2 สามารถเรียงลำดับบทสนทนาได้ถูกต้อง

3.3 สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเรียงเป็นข้อความ 1 ย่อหน้า

4. ระดับสื่อสาร (Communication) หมายถึง ระดับการใช้ภาษาที่ผู้เรียนมีความสามารถสื่อความหมายโดยเสรี ตลอดจนสามารถรับสารทางภาษาด้วยความเข้าใจตัวอย่าง เช่น

4.1 สามารถกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้

4.2 สามารถเขียนบรรยายภาพชุดได้

4.3 สามารถเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดได้

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) หมายถึง ระดับของการใช้ภาษาที่เป็นระดับของการตีความ การประยุกต์เอาความเข้าใจและความสามารถในการสื่อสารมาเพื่อจะได้ส่งสารรับสาร ภาษาลีลา และน้ำเสียงต่าง ๆ ประกอบด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาความอย่างได้บรรณและสังเคราะห์เนื้อหาความ เพื่อให้สื่อความหมายในระดับวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นสามารถเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ มีความสั้น ยาว ตามระดับความยากง่ายของเนื้อหาและระดับชั้น

วาสนา โกวิทยา (2525, หน้า 12) ได้เสนอหลักการเกี่ยวกับการวัดและประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

สาระสำคัญที่ควรวัดและประเมินผลสำหรับทักษะการเขียน กล่าวโดยสรุป คือ

1. องค์ประกอบของภาษา ได้แก่ กลไกและแบบแผนของการเขียนรวมทั้งคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษา

2. การวัดจุดย่อยหรือวัดรวมสรุป

2.1 การวัดจุดย่อยของทักษะการเขียน เช่น การเขียนเครื่องหมายวรรคตอนไวยากรณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเรียงคำในประโยค การสะกดคำ เป็นต้น

2.2 การวัดรวมสรุปทักษะการเขียน เช่น การเขียนเรียงความตามแนวที่กำหนด หรือเขียนโดยเสรี การเขียนบรรยายภาพ การเขียนเรียงประโยคที่สืบสนให้เข้าลำดับที่แสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน

3. การวัดทักษะการเขียนทางตรงหรือวัดทางอ้อม การวัดทักษะการเขียนทางตรงนั้น คือ การให้นักเรียนลงมือเขียนจริง (Production) แต่ในทางปฏิบัติบางครั้งมีอุปสรรคบางประการจึงจำเป็นต้องวัดทางอ้อม โดยใช้วิธีการที่สัมพันธ์กับการเขียน คือ การระลึกได้ (Recognition) ตัวอย่างเช่น วัดความสามารถของนักเรียนที่จะบอกได้ว่าในข้อความที่กำหนดให้นั้นประโยคใดที่ไม่สมควรอยู่ในข้อความนี้เพราะไม่มีเนื้อหาความเกี่ยวข้อง (Irrelevant) กับข้อความนั้น เมื่อนักเรียนมีความสามารถในระดับนี้ (Recognition) ก็จะถ่ายโอนไปใช้ในระดับการเขียนจริง ๆ (Production) ด้วย การวัดทางอ้อมนี้ช่วยให้มีการวัดและประเมินทักษะการเขียนได้มากขึ้น

อังฉรา วงศ์โสธร (2538, หน้า 111) ได้กล่าวถึงการประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษว่าในการประเมินงานเขียนประเภทนี้ต้องดูที่องค์ประกอบสำคัญในการเขียน คือ การประเมินจากหลักฐาน ความถูกต้อง และความเป็นปัจจุบันร่วมสมัยของข้อมูล การอ้างอิงที่เชื่อถือได้ การยกตัวอย่างที่ชัดเจนและการสื่อความหมายอย่างได้ผล การกล่าวถึงสมมุติฐานหรือทฤษฎีที่เป็น

ที่รู้จักหรือยอมรับกันโดยทั่วไป การจัดหมวดหมู่หรือประเภทของความคิด ข้อมูล หรือหลักฐาน ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างมีเหตุผล การให้คำนิยามหรือความหมายคำ การวิเคราะห์หาเหตุ และผล การสรุปอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ ความถูกต้องและความเป็นมาตรฐานของรูปแบบ การนำเสนอและการอ้างอิง

ประเภทของแบบทดสอบ แวลเลทได้จำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษตามลักษณะของทักษะที่วัดออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (Valette, 1977, p. 12)

1. แบบทดสอบรวม (Global or Integrative Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถ ในการทำความเข้าใจและการใช้ภาษาในบริบท ซึ่งผู้เรียนต้องใช้ความรู้และทักษะหลายด้าน สัมพันธ์กันในการตอบ แบบทดสอบทักษะรวม ได้แก่ แบบทดสอบโคลซ (Cloze) แบบทดสอบ แบบเขียนตามคำบอก (Dictation) และแบบทดสอบทักษะการพูด โดยการสัมภาษณ์ (Oral Interview)

1.1 แบบทดสอบโคลซ (Cloze) (Finocchiaro & Sako, 1983, pp. 19-20) ได้อธิบาย ลักษณะของแบบทดสอบแบบ โคลซว่าเป็นแบบทดสอบความเข้าใจเนื้อความ โดยใช้เนื้อความที่มี ความยาวประมาณ 200-500 คำ และเว้นคำให้เดิมอย่างเป็นระบบอาจจะเป็นทุกคำที่ 5, 7 หรือ 10 การเว้นคำทุกคำที่ 7 จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อใช้ทดสอบผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลาย ๆ ด้าน ในการหาคำมาเติมในช่องว่าง เช่น ความรู้ ด้านคำศัพท์ ด้านไวยากรณ์ บริบททางภาษา ตลอดจนความสามารถสะกดและการเขียนได้ถูกต้อง

1.2 แบบทดสอบแบบเขียนตามคำบอก (Dictation) อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, หน้า 169-171) ได้ให้รายละเอียดของแบบทดสอบแบบเขียนตามคำบอก สรุปได้ดังนี้คือ เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถทางการฟังและการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจ ความรู้ ด้านเสียง คำศัพท์ โครงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และความสามารถในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน รวมถึงระเบียบวิธีการเขียน นอกจากนี้ยังเป็นการวัดความสามารถในการคาดการณ์ เกี่ยวกับความหมายของสารหรือข้อมูล โดยใช้ประสบการณ์ทางภาษาและประสบการณ์ในการดำเนิน ชีวิตของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ผู้เรียนได้ฟังและต้องเขียนถ่ายทอดออกมาตามที่ได้ยิน และตามความเข้าใจของตน แบบทดสอบการเขียนตามคำบอกมี 4 ประเภทคือ แบบเขียนตามคำบอก ทุกคำ (Full Dictation) แบบเขียนตามคำบอกบางส่วน (Partial Dictation) แบบเขียนจากความทรงจำที่ได้ ฟังคำบอก (Dicto-Comp) และแบบเขียนเรียบเรียงใหม่จากความจำที่ได้ฟังคำบอก (Reconstructed Dicto-Comp)

1.3 แบบทดสอบทักษะการพูดโดยการสัมภาษณ์ (Oral Interview) Heaton (1990, pp. 65-67) ได้อธิบายลักษณะของแบบทดสอบทักษะการพูดโดยการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้คือ

เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถด้านการฟังและการพูดในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติซึ่งอาจเป็นลักษณะแบบทดสอบที่ให้ผู้สอนสัมภาษณ์ผู้เรียน โดยถามรายละเอียดส่วนตัว เช่น งานอดิเรก สิ่งที่ชอบและไม่ชอบ เป็นต้น ในระหว่างการสัมภาษณ์อาจให้ผู้เรียนสะกิดคำหรืออ่านข้อความบางอย่าง ข้อควรระวังในการใช้แบบทดสอบนี้คือคำถามที่ใช้ควรเป็นภาษาที่ใช้จริงและจะนำมาซึ่งคำตอบที่น่าสนใจ ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้สอนไม่ควรพูดมากกว่าผู้เรียนและควรถามด้วยการพูดที่เป็นธรรมชาติ

2. แบบทดสอบจุดภาษา (Discrete Point Test) เป็นแบบทดสอบที่วัดองค์ประกอบย่อยของภาษา เช่น เสียง ศัพท์ โครงสร้าง หรือทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยแยกทดสอบเป็นส่วน ๆ ตามองค์ประกอบของภาษาหรือตามทักษะ

กาญจนา ปราบพาล (2532, หน้า 17-18) ได้อธิบายลักษณะของแบบทดสอบที่วัดองค์ประกอบย่อยภาษา สรุปได้ดังนี้

1. แบบทดสอบเสียง เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะให้แยกความแตกต่างของเสียงที่เป็นคำเดียว และความแตกต่างของเสียงในประโยค
2. แบบทดสอบคำศัพท์ เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะให้แยกความแตกต่างของเสียงที่เป็นคำเดียว และความแตกต่างของเสียงในประโยค
3. แบบทดสอบไวยากรณ์ เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะให้เลือกเติมข้อความให้สมบูรณ์ และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือการเลือกประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เป็นต้น

ฮีตัน (Heaton, 1969, pp. 127-137) กล่าวถึงหลักการในการทดสอบการเขียนดังนี้

1. ผู้ออกข้อสอบไม่ควรตั้งความมุ่งหมายให้สูงเกินสภาพของผู้เรียน ฮีตัน มีความเห็นว่าการทดสอบการเขียนควรคาดหวังให้ผู้เรียนเขียนภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เพื่อสื่อความหมายตามความต้องการ แต่ไม่ควรมุ่งหวังการเขียนเชิงริเริ่มสร้างสรรค์จากผู้เรียน นอกจากนั้นควรออกแบบข้อสอบที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนและระดับความสามารถของผู้เรียน
2. การเขียนความเรียงจะใช้เป็นข้อทดสอบได้ ต่อเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะเขียนอย่างอิสระ การเขียนความเรียงเป็นการให้โอกาสผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ภาษาและการสื่อความหมาย

3. ข้อสอบการเขียนจะอยู่ในรูปปัญหา หรือสถานการณ์ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเขียน ควรเป็นงานที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดเห็น และมีความมุ่งหมายในการเขียน สถานการณ์ที่ให้ในข้อสอบควรให้การกระตุ้นและข้อมูลเพียงพอสำหรับงานเขียนนั้น ข้อสอบเช่นนี้จะมีความเที่ยงสูงและง่ายที่จะเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานเขียน ข้อควรระวังคือ ถ้าสถานการณ์ยาวเกินไป จะกลายเป็นการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

กาญจนา ปราบพาล (2532, หน้า 10-11) และ อัจฉรา วงศ์โสธร (2539, หน้า 126-127) กล่าวว่าวิธีการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษสามารถทำได้ 3 วิธี คือ การทดสอบโดยตรง (Direct Testing) การทดสอบกึ่งตรง (Semi-Direct Testing) และการทดสอบโดยอ้อม (Indirect Testing) ซึ่งรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การทดสอบโดยตรง (Direct Testing) เป็นการทดสอบที่วัดพฤติกรรมของผู้ถูกทดสอบจากการสังเกตโดยตรง ซึ่ง สมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 7) ได้สรุปไว้ว่า การทดสอบโดยตรงเป็นการทดสอบที่ให้ผู้ถูกทดสอบแสดงความสามารถด้านทักษะต่าง ๆ ที่ต้องการประเมินโดยตรง งานที่จะทำและเนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบต้องเป็นภาษาที่ใช้จริงในการสื่อสารให้มากที่สุด เช่น ทดสอบความสามารถในการฟังและการอ่านที่ให้ผู้ทดสอบฟังและอ่านจริง และต้องให้ผู้ทดสอบแสดงให้เห็นว่าสามารถฟังและอ่านได้อย่างดีด้วย สำหรับการทดสอบความสามารถในการเขียน ก็ให้ผู้ถูกทดสอบเขียนความเรียงจริง ๆ และทดสอบความสามารถในการพูด ผู้ถูกทดสอบต้องพูดจริงโดยใช้วิธีการให้ได้ตอบระหว่างคู่สนทนา ซึ่งอาจอยู่ในรูปการสัมภาษณ์แบบอิสระหรือการสนทนาก็ได้

2. การทดสอบกึ่งตรง (Semi-Direct Testing) เป็นการทดสอบที่พยายามวัดพฤติกรรมของผู้ถูกทดสอบให้ใกล้เคียงกับการทดสอบโดยตรงมากที่สุด เช่น การทดสอบความสามารถในการพูดจะเป็นการวัดความสามารถในการสนทนาโดยไม่มีคู่สนทนาแต่จะใช้ภาพหรือเทปและสถานการณ์จำลองช่วยเพื่อให้ผู้ถูกทดสอบพูดให้ฟัง เช่น ตอบคำถามจากภาพ เล่าเรื่องจากภาพ หรือเล่าเรื่องใหม่จากเนื้อเรื่องที่อ่าน สำหรับการทดสอบทักษะการเขียน อาจจะเป็นการเขียนบรรยายภาพโดยใช้ประโยคเพียงประโยคเดียว หรือการเขียนข้อความสั้น ๆ ก็ได้ (วรรณกร หมอยาคี, 2544, หน้า 68)

3. การทดสอบโดยอ้อม (Indirect Testing) เป็นการทดสอบที่พยายามวัดความสามารถด้านทักษะใดทักษะหนึ่งทางอ้อมในกรณีที่ไม่สามารถทดสอบโดยตรงได้ (กาญจนา ปราบพาล, 2532, หน้า 10; สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537, หน้า 207) ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดในการสอบ เช่น จำนวนผู้เข้าสอบ การตรวจ และเวลาในการสอบ เป็นต้น ในกรณีที่ต้องการวัดความสามารถในด้านการพูดโดยใช้การทดสอบโดยอ้อมจะเป็นการวัดทักษะการสนทนาโดยผ่านทักษะอื่น เช่น การวัดโดยผ่านการเขียน ให้ผู้ถูกทดสอบเติมข้อความในบทสนทนาให้สมบูรณ์โดยการกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ เป็นต้น ส่วนการวัดความสามารถในการเขียนนั้น Heaton (1990, pp. 97-98) กล่าวว่าอาจให้ผู้ถูกทดสอบระบุข้อมูลที่ขีดเส้นใต้ข้อมูลใดไม่ถูกต้องหรือการเรียงคำให้เป็นประโยคใหม่ก็ได้

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยการทดสอบทั้ง 3 วิธีนี้ มีข้อดีและข้อเสีย ที่ผู้ทำการทดสอบควรพิจารณาเพื่อจะ ได้เลือกใช้ให้เหมาะสมที่สุดดังนี้

ข้อดีของการทดสอบโดยตรง

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 7-8) กล่าวถึงข้อดีของการทดสอบโดยตรง ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอบมีความชัดเจนเกี่ยวกับความสามารถที่ต้องการประเมิน
2. สามารถประเมินและตีความสามารถด้านทักษะการแสดงออกของผู้ถูกทดสอบได้

อย่างชัดเจน

3. เป็นข้อมูลป้อนกลับที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงข้อบกพร่องในแต่ละทักษะ
4. เป็นแบบทดสอบที่สามารถสร้างได้ง่าย

อังฉรา วงศ์โสธร (2539, หน้า 127) กล่าวถึงข้อดีของการทดสอบโดยตรงไว้ว่า เป็นการวัดสภาพการใช้ภาษาอย่างแท้จริง แบบทดสอบ โดยตรงมีความตรงเชิงประจักษ์ เชิงเนื้อหา และเชิงทฤษฎีสูง

ข้อเสียของการทดสอบโดยตรง

กาญจนา ปราบพาส (2532, หน้า 10) กล่าวถึงข้อเสียของการทดสอบโดยตรงว่า การทดสอบโดยตรงไม่สามารถทำได้ทุกกรณี เช่น ในกรณีที่มีผู้เข้าสอบจำนวนมาก และมีเวลาในการสอบจำกัด ส่วนความเที่ยงของแบบทดสอบโดยตรงมีค่าต่ำกว่าการทดสอบโดยอ้อม ส่วน

อังฉรา วงศ์โสธร (2539, หน้า 127) กล่าวถึงข้อเสียของการทดสอบโดยตรงว่า การทดสอบโดยตรงเป็นการทดสอบแบบตัวต่อตัว ผู้ถูกทดสอบอาจประหม่าและเครียด และผู้ให้คะแนนอาจมีความเครียดเช่นกัน อาจทำให้การตอบและการให้คะแนนขาดความเชื่อถือได้

ข้อดีของการทดสอบกึ่งตรงและการทดสอบโดยอ้อม

อังฉรา วงศ์โสธร (2539, หน้า 127) กล่าวถึงข้อดีของการทดสอบกึ่งตรงและการทดสอบโดยอ้อมไว้ดังนี้ คือ

1. ทำให้ผู้ถูกทดสอบไม่เครียด และวิตกกังวล ทำให้สามารถทำแบบทดสอบได้ตรงตามความสามารถของตนเองมากกว่าการทดสอบโดยตรง
2. สามารถวัดได้ตรงตามหลักสูตรและครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้มาก
3. สามารถกระทำได้ในกรณีผู้ถูกทดสอบมีจำนวนมาก และเวลาในการทดสอบมีจำนวนจำกัด

ข้อเสียของการทดสอบกึ่งตรงและการทดสอบโดยอ้อม

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 8) กล่าวว่า การทดสอบกึ่งตรงและการทดสอบโดยอ้อม นั้นมีข้อเสียอยู่ที่ถ้าผู้สอนสร้างแบบทดสอบที่ไม่มีคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบอาจไม่สามารถทำนายความสามารถในทักษะต่าง ๆ ได้ดีพอ

จากที่กล่าวอ้างอิงมาพอสรุปได้ว่า การวัดความสามารถทางด้านการเขียนนั้นควรวัดความสามารถด้านภาษาแบบรวม และวัดความสามารถในองค์ประกอบย่อยของภาษาซึ่งโดยวัดความสามารถการเขียนด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ กลไกการเขียน ความคล่องแคล่ว รวมทั้งได้มีการจัดทำแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดความสามารถด้านการเขียนที่สามารถวัดได้โดยตรง กึ่งตรง และทางอ้อมซึ่งในแบบทดสอบนั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสียเพื่อให้ผู้นำไปใช้ได้วิเคราะห์และทำนายความสามารถในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

การตรวจให้คะแนนงานเขียน ได้มีผู้คิดค้นรูปแบบของการให้คะแนนงานเขียนไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ฮีตัน (Heaton, 1975, pp. 133-139) ได้เสนอวิธีการตรวจให้คะแนนทักษะการเขียนได้หลายวิธี ดังนี้

1. วิธีอาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ (Impression method) วิธีนี้อาจใช้ผู้ตรวจ 1 คน หรือมากกว่า 1 คน ให้คะแนนรวมเป็นคะแนนเดี่ยว (Single Mark) โดยขึ้นกับความรู้สึกที่มีต่องานเขียนโดยรวมทั้งหมด โดยเหตุที่เรียงความเรื่องหนึ่งอาจประทับใจผู้อ่านคนหนึ่ง แต่ไม่น่าประทับใจสำหรับผู้อ่านอีกคนหนึ่ง จึงอาจเป็นเรื่องของโชคของผู้ตรวจ จะชอบงานชิ้นนั้น ๆ หรือไม่ ดังนั้นคะแนนจึงมีความเป็นอัตนัยสูง ซึ่งขึ้นอยู่กับการตัดสินใจที่อาจมีข้อผิดพลาดได้ คือ อาจถูกกระทบกระเทือนจากความเหนื่อย ความสับสนหรือความอคติ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ถ้าการประเมินนั้นอาศัยตัดสินหลาย ๆ คน คะแนนที่ได้ก็น่าเชื่อถือมากขึ้น

โดยทั่วไปวิธีนี้จะใช้ผู้ตรวจ 3 หรือ 4 คน ให้คะแนนงานเขียนแต่ละชิ้นแล้วรวมคะแนนที่ได้จากผู้ตรวจทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของผู้เขียน ตัวอย่างการตรวจการเขียนความเรียง 3 เรื่อง ที่มีผู้ตรวจ 4 คน ประเมินผลโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 คะแนน (Five-Point Scale) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 1 มาตราส่วนประเมินค่า 5 คะแนน (Five-Point Scale)

ผู้ตรวจคนที่	เขียนเรียงความเรื่องที่ 1	เขียนเรียงความเรื่องที่ 2	เขียนเรียงความเรื่องที่ 3
	ได้คะแนน	ได้คะแนน	ได้คะแนน
1	3	5	4
2	2	4	2
3	2	4	3
4	3	4	1
คะแนนรวม	10	17	10
คะแนนเฉลี่ย	2.5	7	2.5

ในกรณีเกิดความแตกต่างของคะแนนที่ผู้ตรวจประเมินเป็นอย่างมาก (ดังตัวอย่างเขียนความเรียงเรื่องที่ 3) ก็จะมีการตรวจให้คะแนนเขียนชิ้นนั้นใหม่ โดยผู้ตรวจทั้ง 4 คนอีกครั้ง และจะมีการอภิปรายเกี่ยวกับการให้คะแนนของผู้ตรวจแต่ละคนจนกว่าจะตกลงกันได้

ในการตรวจให้คะแนนด้วยวิธีนี้ ผู้ตรวจทุกคนจะอ่านงานเขียนอย่างรวดเร็ว แล้วให้คะแนนงานแต่ละชิ้น โดยแต่ละคนจะอ่านงานเขียนจำนวนหนึ่งภายในเวลาที่กำหนดไว้ (มักจะเป็นความเรียง 20 เรื่องต่อ 1 ชั่วโมง) ถ้าผู้ตรวจพบว่าตนเองตรวจให้คะแนนช้าลง เช่น ให้คะแนนงานเขียนได้ไม่กี่เรื่องต่อ 1 ชั่วโมง ก็จะต้องหยุดพักเสียก่อน แล้วค่อยกลับมาตรวจให้คะแนนใหม่ เมื่อรู้สึกว่าคุณสามารถให้คะแนนตามอัตราที่กำหนดได้ การให้คะแนนโดยอาศัยความรู้สึกพวกนี้ มักพบว่าทำให้ผู้ตรวจเหนื่อยมากกว่าการใช้วิธีที่อาศัยการวิเคราะห์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ผู้ตรวจหยุดพักการตรวจเมื่อความสนใจเริ่มหมดลงหรือเมื่อรู้สึกว่าเกิดความเหนื่อยยากกับการอ่านเนื้อหาของความเรียงความแต่ละเรื่อง ถึงสำคัญก็คือคะแนนที่อาศัยความรู้สึกจะต้องขึ้นอยู่กับความรู้สึกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความด้วยวิธีอาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์พบว่า มีความรวดเร็วกว่าวิธีอื่น และถ้าใช้ผู้ตรวจ 3 หรือ 4 คน ตรวจเรียงความด้วยวิธีนี้ ผลที่ได้ก็มักจะมีค่าเชื่อถือได้มากกว่าการตรวจแบบวิธีอื่นที่อาศัยการวิเคราะห์ (Analytic Method) ที่ผู้ตรวจเพียงคนเดียว แต่ในกรณีที่ผู้ตรวจเพียงคนเดียวเท่านั้นแล้ว ผลที่ได้จากการตรวจด้วยวิธีอาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์จะมีความเที่ยงตรงหรือเชื่อถือได้น้อยกว่าผลของการตรวจด้วยวิธีที่อาศัยการวิเคราะห์

2. วิธีการอาศัยการวิเคราะห์ (Analytic Method) การตรวจด้วยวิธีนี้จะขึ้นกับแบบการตรวจที่ผู้ตรวจหรือคณะผู้ตรวจได้สร้างขึ้น โดยการแยกแยะคุณลักษณะต่าง ๆ ของความเรียงที่จะให้คะแนน วิธีเหมาะสม สำหรับการใช้ในห้องเรียนเป็นอย่างมาก เพราะจะมีการให้คะแนนคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ แยกกันไป ผู้เรียนแต่ละคนจะสามารถเห็นได้ชัดว่าคะแนนของตนนั้นได้มาอย่างไร โดยผู้ตรวจสามารถแนบใบรายการให้คะแนนไว้ตอนท้ายของงานเขียนแต่ละเรื่องของผู้เรียน ดังตัวอย่างการใช้มาตราส่วนประเมินค่าแบบ 5 คะแนน ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การใช้มาตราส่วนประเมินค่าแบบ 5 คะแนน

รายการ	5	4	3	2	1
ไวยากรณ์ (Grammar)			X		
คำศัพท์ (Vocabulary)				X	
กลไกในการเขียน (Mechanic) หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนและตัวสะกด		X			
ความคล่องแคล่ว ด้านลีลาและการสื่อความหมาย (Fluency: Style and Ease of Communication)				X	
ความสัมพันธ์ของข้อความ (Relevance)			X		

โดยพิจารณาให้คะแนนองค์ประกอบแต่ละเท่า ๆ กัน แต่มีข้อยกเว้นสำหรับระดับต้น อาจให้น้ำหนักคะแนนดังนี้ ไปเพิ่มส่วนไวยากรณ์ และคำศัพท์โดยตัดองค์ประกอบความคล่องแคล่ว (Fluency) ออกไปเสียเพราะเป็นเพียงระดับต้น ๆ ยังไม่ค่อยเน้นเรื่องความคล่องแคล่วในการเขียนมากนัก ส่วนในระดับกลางจะให้ความสนใจกับองค์ประกอบเนื้อหาสัมพันธ์กับเรื่องที่เขียน (Relevance) มากเป็นพิเศษ โดยให้น้ำหนักคะแนนมากกว่าองค์ประกอบอื่นได้ ส่วนในระดับสูงจะแบ่งองค์ประกอบโดยชอบเพิ่มบางส่วนดังนี้ คือ การเรียบเรียงถ้อยคำและทำเนียบภาษา (Organization and Register) เพิ่มเข้ามาและชอบกลไกในการเขียน (Mechanic) เข้ารวมกับความคล่องแคล่ว (Fluency) เป็นต้น

นอกจากนี้ แวลเลทได้เสนอแนะตัวอย่างของระบบการให้คะแนนการเขียนเรียงความ 3 แบบ ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้สอบได้กำหนดระบบการตรวจด้วยตนเองขึ้นได้ กล่าวคือ (Valette, 1977, pp. 255-257)

1. การประเมินส่วนเฉพาะกิจ (Rating Specific Elements) วิธีนี้ผู้สอนจะบอกให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่าจะประเมินผลส่วนประกอบเฉพาะต่าง ๆ ของงานเขียน ตัวอย่างเช่น การเขียนเรียงความโดยมีพื้นฐานด้านคำศัพท์ ผู้สอนจะกำหนดคำศัพท์สำคัญ (Key Word) ไว้ให้ 10 คำ ผู้เรียนจะได้ 1 คะแนนสำหรับคำแต่ละคำที่ใช้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากการให้คะแนนเป็นค่าแล้ว ผู้สอนจะประเมินเรียงความทั้งเรื่องโดยการแบ่งการประเมินดีเด่น (Outstanding) น่าพอใจ (Satisfactory) หรือไม่น่าพอใจ (Unsatisfactory) อาจมีการตรวจให้เป็นถึงข้อบกพร่องในการเขียน (Writing Error) โดยคาดหวังให้ผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องนั้นด้วย

2. การใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้สอนเตรียมขึ้น (Teacher-Prepared Rating Scale)

วิธีนี้ผู้สอนจะกำหนดลงไปว่าจะตรวจให้คะแนนของเรียงความในด้านใดบ้าง ซึ่งอาจกำหนดองค์ประกอบที่จะตรวจออกเป็นมาตราส่วนประเมินค่าดังต่อไปนี้

การเรียบเรียงข้อความ	ดีเลิศ	6 5 4 3 2 1	ไม่ปรากฏ
การใช้ถ้อยคำอย่างชัดเจน	เจ้าของภาษา	6 5 4 3 2 1	เจ้าของภาษา
(Clarity of Expression)	อ่านเข้าใจได้โดยง่าย		อ่านแล้วไม่เข้าใจ
ความกว้างขวางของวงศัพท์:	ใช้คำศัพท์	6 5 4 3 2 1	ใช้คำศัพท์ที่พบ
(Breadth of Vocabulary)	มีจินตนาการ		มากซ้ำ ๆ

มีข้อเสนอแนะว่า ผู้สอนควรบอกให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับระบบการให้คะแนน ก่อนที่จะให้ผู้เรียนทำข้อสอบเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ทราบว่าควรให้ความสนใจในประเด็นใดของการเขียนภาษาอังกฤษเป็นพิเศษบ้าง

3. การใช้มาตราส่วนการประเมินค่าที่ผู้เรียนเตรียมขึ้น (Student-Prepared Rating Scale)

วิธีนี้เป็นโครงการที่ใช้เวลา 2 วัน ในวันแรกนั้นผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มแต่งเรียงความจากหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดให้ ผู้สอนจะคอยเข้าไปช่วยตามกลุ่ม เช่น ช่วยตอบคำถาม และตรวจแก้ไข เมื่อแต่ละกลุ่มแต่งเสร็จและงานเขียนได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดในการสะกดคำและข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์แล้ว ก็ให้ผู้เรียนในกลุ่มที่มีลายมือสวยคัดเลือกรเรียงความของกลุ่มตนไว้

ในวันที่ 2 ผู้สอนจะแจกสำเนาของเรียงความที่ผู้เรียนแต่งเป็นกลุ่มในวันแรก อาจแบ่งผู้เรียนเป็นเดี่ยว ๆ เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มซึ่งต่างจากวันแรก แล้วให้ผู้เรียนจัดอันดับงานเขียนตามความชอบ ขึ้นต่อก็ลอกอันดับการจัดบนกระดานเพื่อเปรียบเทียบงานเขียนที่จัดอยู่ในระดับอันดับท้ายเพื่อพิจารณาว่ามียอดประกอบใดที่ให้งานอยู่ในระดับที่ต่างกันแล้วจกรายการองค์ประกอบเหล่านั้นลงบนกระดานซึ่งอาจจะมียินจินตนาการ การเรียบเรียงข้อความ ความยาวของประโยค การเลือกใช้คำศัพท์ ฯลฯ แล้วจัดกลุ่มตัวเลขไว้หลังองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้เช่น

จินตนาการ 5 3 1

แล้วให้ผู้เรียนใช้มาตราส่วนประเมินค่านี้กับงานเขียนกลุ่มทั้งหมด แล้วรวมคะแนนทั้งหมด (Total Score) ของแต่ละเรื่อง เรียงความที่ผู้เรียนพิจารณาว่าดีที่สุดจะได้คะแนนมากที่สุด เรียงความที่คุณภาพต่ำจะได้คะแนนน้อยที่สุด การร่างมาตราส่วนขึ้นใหม่นี้จะรวมถึงการเพิ่มการแบ่งประเภทที่สำคัญและการเปลี่ยนแปลงการให้น้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบเฉพาะบางประเภท เช่น ในกรณีที่เราพบว่า เรื่องของจินตนาการมีความสำคัญกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ เราอาจกำหนดมาตราส่วนให้มากขึ้นได้ เช่น

จินตนาการ 10 6 2

ครูผู้สอนอาจใช้มาตรฐานประเมินค่าที่ผู้เรียนสร้างขึ้นดังกล่าวนี้ในการตรวจให้คะแนนการทดสอบเขียนเรียงความในภายหลังได้

ครอส (Cross, 1991, pp. 204-205) ได้เสนอรูปแบบการตรวจให้คะแนนงานเขียนที่มีเป็นแบบอัตโนมัติ เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงในการให้คะแนนไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การตรวจโดยใช้ใบแสดงรายการตรวจสอบเรียงความแบบชี้แนะ (Task Check Lists for Guided Essays) ผู้ตรวจเรียงความจะทำใบรายการตรวจสอบขึ้นมาสำหรับการตรวจเรียงความแต่ละเรื่อง โดยตั้งคำถามที่สามารถตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ (Yes/ No Question) ให้ครบทุกประเด็นตรงตามที่กำหนดไว้ในงานเขียนนั้น ๆ

2. การตรวจโดยใช้ตารางตรวจให้คะแนนเรียงความ (Making Grids for Essay) โดยทั่วไปแล้วในการตรวจให้คะแนนเรียงความจะมีการกำหนดช่วงคะแนนสูงสุดของแต่ละด้านไว้ในที่นี้ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็นด้านต่าง ๆ คือ ความเหมาะสมด้านเนื้อหา การเลือกใช้คำศัพท์และตัวสะกด โครงสร้างประโยคและความราบรื่นของข้อความโดยรวมและความรู้สึกประทับใจ ซึ่งในแต่ละด้านจะมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยที่นักเรียนคนหนึ่งอาจเขียนโดยใช้ภาษาผิดไวยากรณ์แต่สามารถสื่อความหมายได้ดี ในขณะที่นักเรียนอีกคนหนึ่งเขียนได้แต่ประโยคสั้น ๆ และถูกต้องแต่ขาดความราบรื่นของข้อความ ดังกล่าวอาจมีลักษณะดังนี้

ตารางที่ 3 ตรวจให้คะแนนเรียงความ (Making Grids for Essay)

คะแนน (Marks):	1	2	3	4	5
คำศัพท์/ ตัวสะกด (Vocabulary/ Spelling)					
โครงสร้างของประโยค (Sentence Structures)					
ความราบรื่นของข้อความ (Cohesion)					
การสื่อความหมาย (Task Fulfillment)					

3. การตรวจโดยให้น้ำหนัก (Weighting) การให้คะแนนโดยใช้ตารางดังกล่าวอาจมีปัญหา คือ คะแนนสำหรับความสามารถในการสื่อความหมายมีเพียงร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม โดยที่เป็นคะแนนสำหรับความสามารถด้านไวยากรณ์ (Linguistic Competence) ถึงร้อยละ 75 ฉะนั้นถ้าต้องการเพิ่มคะแนนสำหรับความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ก็อาจทำได้โดยการเพิ่มน้ำหนักคะแนนด้านอื่น ๆ เพียงด้านละ 20 คะแนน แต่เพิ่มน้ำหนักในด้านนี้เป็น 2 เท่า คือ เท่ากับร้อยละ 40 ของคะแนนเต็ม

4. การตรวจโดยใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ (Impressionistic Marking of Essay) การตรวจให้คะแนนด้วยวิธีนี้เป็นการตรวจที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ที่ผู้ตรวจเริ่มมีความชำนาญในการตรวจด้วยวิธีนี้ก็จะสามารถให้คะแนนสอดคล้องตรงกันในกรณีที่ตรวจหลายคนโดยจะเริ่มจากการอ่านงานเขียนครั้งแรกอย่างคร่าว ๆ ก่อน เพื่อดูว่าเขียนเสร็จสมบูรณ์หรือไม่ จากนั้นจึงอ่านครั้งที่สอง เพื่อดูว่างานเขียนอ่านง่ายเพียงใดและมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยเพียงใด สำหรับงานเขียนที่มีคุณภาพดีเด่นและสามารถสื่อสารได้ดีควรจัดอยู่ในระดับดี ส่วนงานเขียนที่มีข้อผิดพลาดบ้างในด้านคำศัพท์หรือโครงสร้าง แต่สามารถสื่อความคิดออกมาได้เป็นน่าพอใจควรจัดอยู่ในระดับปานกลางหรือผ่าน ส่วนงานเขียนที่เต็มไปด้วยข้อผิดพลาดจนไม่สามารถเข้าใจได้ควรจัดอยู่ในระดับสามหรือไม่ผ่าน

นอกจากนี้ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531, หน้า 54-55) ยังได้กล่าวถึงการตรวจให้คะแนนการเขียนโดยให้มองจากการลำดับความ ใจความชัดเจน การสื่อความหมาย การใช้ภาษา ไวยากรณ์ ตัวสะกด ความสมบูรณ์ในการเขียน และสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

อัจฉรา วงษ์โสธร (2538, หน้า 117) กล่าวถึงการทดสอบทักษะการเขียนของแบบทดสอบ Preliminary English Test ซึ่งเป็นแบบทดสอบของหน่วยงานด้านการทดสอบในระดับท้องถิ่น แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และให้บริการด้านการทดสอบภาษาอังกฤษระหว่างประเทศ (University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) และ English Language Testing Service (ELTS) International Examination) มีอยู่ 3 ภาค วัดความสามารถในการ

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้อื่น
3. ขอร้อง ขอ/ ให้ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำ
4. บอกทิศทาง
5. บอกที่ตั้งของสถานที่และสิ่งของ
6. เขียนเกี่ยวกับเวลา
7. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งของ
8. เขียนเกี่ยวกับความชอบและไม่ชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
9. เขียนเกี่ยวกับความจำเป็น และเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลอื่น ๆ

หน้าที่ภาษาที่กล่าวข้างต้นมีซ้ำกันในแบบทดสอบ Preliminary English Test (PET) ภาคฟัง พูด อ่าน และเขียน เพราะสร้างขึ้นตามข้อกำหนดของ The Council of Europe ระดับเริ่มต้น (Threshold) และระดับก้าวหน้า (Way Stage)

ภาคที่ 1 เป็นการทดสอบที่เน้นการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์โดยการให้เปลี่ยนแปลงประโยคที่ให้ 5 ประโยค โดยไม่ได้กำหนดรูปแบบการเปลี่ยนที่ตายตัว เช่น ไม่ได้กำหนดว่าต้องเปลี่ยนเป็นประโยคกรรมวาจก หรือเปลี่ยนจากประโยคบอกเล่าธรรมดาเป็นข้อความที่รายงานสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว

ภาคที่ 2 เทคนิควิธีใช้เป็นการเขียนกรอกแบบฟอร์ม การทำบันทึกจากการอ่าน จากความจำ หรือบันทึกประจำวันและการจดบันทึกข้อความที่ผู้ฝากไว้ จำนวนคำที่เขียนประมาณ 75 คำมีการกำหนดกรอบการเติมคำไว้ตายตัว

ภาคที่ 3 การเขียนเล่าเรื่องซึ่งอาจเป็นการเขียนจดหมายถึงเพื่อนหรือญาติ เล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือแผนการที่เป็นเรื่องราวทั่ว ๆ ไป เช่น เรื่องในบ้าน เรื่องการท่องเที่ยว ฯลฯ โดยให้ผู้เขียนได้ใช้จินตนาการของตน ความยาวประมาณ 100 คำ

เกณฑ์ในการเขียนระดับนี้ พิจารณาจากการที่ผู้เขียนสามารถสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นหน้าที่ภาษาข้างต้น สามารถใช้คำที่ถูกต้องในสถานการณ์สื่อสารที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเขียนประโยคและข้อความที่ใช้โครงสร้างธรรมดาในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่กำหนดให้เขียนได้

ตารางที่ 4 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนแบบทดสอบ (Preliminary English Test)

18-20	ดีเยี่ยม	ใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ มีที่ผิดเพียงเล็กน้อยและเข้าใจกิจกรรมที่ให้เขียนอย่างถ่องแท้
16-17	ดีมาก	สามารถใช้ประโยครูปแบบต่าง ๆ ได้ ไม่ใช่เป็นเพียงประโยคธรรมดา ๆ ใช้ศัพท์และโครงสร้างได้ดีไม่มีที่ผิดแบบพื้นฐาน
12-15	ดี	เข้าใจกิจกรรมการเขียนที่กำหนดให้อย่างธรรมดาแต่ถูกต้อง มีการเขียนภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติพอเพียงและไม่มีที่ผิดหลายแห่ง
8-11	ผ่าน	ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องพอสมควรแต่ไม่สละสลวย ไม่สื่อความหมายหรือเขียนตามที่กำหนดได้ดีพอใช้และเป็นธรรมชาติแต่มีที่ผิดสำคัญ ๆ อยู่บ้าง
5-7	อ่อน	การใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ในการแสดงความคิดของตนเองไม่เหมาะสม ถูกต้องตามกิจกรรม
0-4	อ่อนมาก	เขียนอย่างไม่ปะติดปะต่อ มีที่ผิดมากบ่งถึงการขาดพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญทางภาษาอังกฤษ

กล่าวโดยสรุปแล้วในการตรวจให้คะแนนงานเขียนนั้นผู้เสนอรูปแบบการให้คะแนนไว้มากมายหลายรูปแบบ แต่เมื่อนำรูปแบบที่คล้ายคลึงกันมาจัดประเภทเข้าด้วยกันแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ 1) รูปแบบการตรวจแบบมีเกณฑ์ ซึ่งจะใช้วิธีวิเคราะห์โดยแยกคะแนนส่วน ๆ ตามองค์ประกอบของการเขียน ส่วนการที่จะใช้องค์ประกอบใดมาเป็นเกณฑ์นั้นขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียน และการกำหนดคะแนนสำหรับแต่ละองค์ประกอบนั้นก็ยังมีทั้งแบบกำหนดให้องค์ประกอบละเท่า ๆ กัน และแบบให้น้ำหนักคะแนนแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน โดยให้คะแนนมากสำหรับองค์ประกอบที่ต้องการเน้น เช่น ในระดับต้นอาจเน้นด้านความถูกต้องของภาษามากกว่าความสามารถในการสื่อความหมาย ส่วนในระดับสูงอาจเน้นความสามารถในการสื่อสารมากกว่าความถูกต้องทางภาษา 2) รูปแบบการตรวจแบบไม่มีเกณฑ์ ซึ่งจะใช้ความประทับใจหรือความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเครื่องตัดสิน โดยอาจใช้ผู้ตรวจ 1 คน หรือมากกว่านั้น ในกรณีที่ใช้ผู้ตรวจมากกว่า 1 คน จะนำคะแนนมารวมกันแล้วหารเฉลี่ยเป็นคะแนนที่ได้

การเรียนรู้แบบร่วมมือ

ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักจิตวิทยาการศึกษาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

Johnson and Johnson (1987, p. 12) ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละประมาณ 3-5 คน โดยในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน สมาชิกจะต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มร่วมกัน

Artzt and Newman (1990, p. 448) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีการแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อเป้าหมายเดียวกัน ทุกคนต้องตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่จะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ ดังนั้นทุกคนต้องร่วมมือกัน มีการอภิปราย พูดคุย ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ทุกคนประสบผลสำเร็จร่วมกัน

Slavin (1995, pp. 4-5) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4 คน สมาชิกในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน จะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งต่อตนเองและต่อเพื่อน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันเพื่อให้ทุกคนประสบผลสำเร็จร่วมกัน

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 122) ได้ให้ความหมายของ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึงการที่ครูจัดกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ 4 คน ให้มีคนเก่ง 1 คน คนอ่อน 1 คน อีก 2 คน มีความสามารถปานกลาง นักเรียนทุกคนช่วยเหลือกันในการเรียน สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้น หากแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อน สมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2542, หน้า 34) ลักษณะเด่นของการเรียนแบบนี้คือ เน้นทักษะการคิด การร่วมมือร่วมแรงระหว่างสมาชิกทุกคนในกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่จะเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาและเนื้อหาที่ร่วมกันทำ เพราะถ้าครูเรียกให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งตอบ หรืออธิบายกระบวนการแก้ปัญหา สมาชิกผู้นั้นต้องสามารถอธิบายได้ การเรียนแบบนี้สมาชิกทุกคนจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนที่ครูสอน และช่วยสอนเพื่อนด้วย เพื่อจะได้รับความสำเร็จร่วมกัน และในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ไม่เน้นการแข่งขัน แต่จะช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม โดยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม โดยในชั้นเรียนจะจัดให้นักเรียนได้เรียนเป็นกลุ่มเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จากการทำงานร่วมกัน ร่วมกันแก้ปัญหาและอธิบายกระบวนการแก้ปัญหา การยอมรับและสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดความสุข ความภูมิใจตนเองและเพื่อนในกลุ่ม เพื่อว่านักเรียนแต่ละคนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนให้มากที่สุด

ความเป็นมาของการเรียนแบบร่วมมือ

Carolyn (1992 อ้างถึงใน ขวัญหทัย สมัครคุณ, 2541, หน้า 29-30) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของการเรียนแบบร่วมมือว่ามีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานซึ่งมีการบันทึกไว้ในคัมภีร์โบราณของศาสนายิวในศตวรรษแรก ในศตวรรษที่ 18 ได้มีการพัฒนาโรงเรียนที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือขึ้นที่ประเทศอังกฤษโดย Josept Lancaster และ Andrew Bell ในปี ค.ศ. 1806 ได้มีการก่อตั้งโรงเรียน Lancantrain ขึ้นในเมืองนิวยอร์ก ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เน้นการร่วมมือกันในการเรียน นอกจากนี้ Colonel Francis Parker ผู้อำนวยการโรงเรียนในชุมชนตำบล Quincy เมือง Massachusetts ได้ตั้งโรงเรียนที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือขึ้น ในปี ค.ศ. 1875-1880 ต่อมาในปี ค.ศ. 1916 John Dewey แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการศึกษาและประชาธิปไตยโดยเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาที่เน้นห้องเรียนเป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนสังคม การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ John Dewey เสนอให้มีการจัดบรรยากาศในการเรียนและกระบวนการเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมที่เป็นจริง โดยวิธีปฏิบัติการแบบประชาธิปไตยและใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นแนวทางในการศึกษาหา

ความรู้ จากแนวคิดของ John Dewey ทำให้เกิดการจัดชั้นเรียนที่มีลักษณะเป็นกลุ่มย่อยที่ใช้ การแก้ปัญหาโดยนักเรียนในกลุ่มช่วยกันค้นหาคำตอบด้วยตนเอง งานของ John Dewey จึงเหมือน เป็นการเปิดศตวรรษใหม่ของการศึกษาในสหรัฐอเมริกาอันเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการพัฒนา วิธีการเรียนแบบร่วมมือตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา จากนั้นได้มีนักการศึกษาจำนวนมากที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาและคิดค้นวิธีการเรียนแบบร่วมมือต่าง ๆ ขึ้น โดยคำนึงถึงโครงสร้างทางสังคมในห้องเรียน ความแตกต่างของเชื้อชาติ ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการร่วมมือกันเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

ความเป็นมาของการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าวข้างต้นนั้นจะเห็นว่า ในต่างประเทศได้มีการใช้วิธีการเรียนแบบนี้มาเป็นเวลานานแล้ว แต่ในประเทศไทยเพิ่งจะมีการกล่าวถึงกันและยังไม่มี การนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเท่าใดนัก จึงดูเหมือนว่าเป็นวิธีการเรียนแบบใหม่แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ได้มีการทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจากผลการวิจัย ก็พบว่าวิธีการเรียนแบบนี้สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียนได้

ความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ

พนมพร เพ้าเจริญ (2542, หน้า 225-226) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการสอนที่ นักการศึกษาในปัจจุบันสนใจและสนับสนุน เพราะเป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเตรียมนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข การสอนแบบนี้เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการเรียนกันทุกคน

การเรียนแบบร่วมมือมีผลดีแก่ผู้เรียนหลายประการ คือช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิด เจตคติต่อการเรียน สมรรถภาพในการทำงานร่วมกัน สุขภาพจิตที่ดีและทักษะทางสังคม

การสอนที่ดีควรเป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางสังคม อันมีผลทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในยุคนี้ซึ่งในยุคโลกาภิวัตน์ สภาพการดำรงชีวิตของสังคมเต็มไปด้วย การแข่งขัน มีการเอารัดเอาเปรียบจึงควรมีการสอนที่ลดการเรียนแบบแข่งขันและการเรียนตาม ลำพัง ผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมกรสอนได้เสนอแนะว่า ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้เรียนแบบร่วมมือ ประมาณร้อยละ 50-60 และเรียนโดยการแข่งขันและเรียนด้วยตนเอง ร้อยละ 40-50 ไม่ควรใช้วิธีใด วิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่ควรใช้หลาย ๆ วิธีผสมผสานกัน

การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่ควิวิธีหนึ่งที่จะได้มีการนำมาใช้ในการจัดการ การเรียนการสอนในประเทศไทยของเรา เนื่องจากคนในสังคมไทยเรานั้นดำรงชีวิตแบบพึ่งพาอาศัย

ซึ่งกันและกัน หากมีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจริงให้แก่เด็ก น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ประเภทของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยอาศัยหลักการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ วิธีการเรียนแบบร่วมมือนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่ง Slavin (1995, pp. 4-11) ได้พัฒนารูปแบบของการเรียนที่น่าสนใจไว้หลายรูปแบบ และที่ได้รับความนิยมใช้กันโดยทั่วไปในปัจจุบันมีดังนี้

1. วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้ใช้กันมากในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน เช่น สังคมศึกษา ภาษาไทย เป็นต้น ขั้นตอนกิจกรรมประกอบด้วย

- 1.1 แบ่งเนื้อหาที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อยๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม
- 1.2 จัดกลุ่มผู้เรียนโดยให้มีความสามารถละกัน แล้วให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาหัวข้อที่ต่างกัน
- 1.3 ผู้เรียนที่ได้หัวข้อเดียวกันจากแต่ละกลุ่มมานั่งด้วยกัน เพื่อทำงานและศึกษาร่วมกันในหัวข้อดังกล่าว
- 1.4 สมาชิกแต่ละคนออกจากกลุ่มกลับไปกลุ่มเดิมของตนผลัดกันอธิบายเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษาให้เพื่อนฟังจนครบทุกหัวข้อ
- 1.5 ครูทดสอบเนื้อหาที่ศึกษาแล้วให้คะแนนรายบุคคล

2. วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน (Jigsaw II) เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นจากเทคนิคเดิม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนช่วยพึ่งพากันในกลุ่มมากขึ้น กระบวนการ Jigsaw II เหมือนเดิมทุกประการเพียงแต่ในช่วงการประเมินผล ครูจะนำคะแนนทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะติดประกาศไว้ที่ป้ายประกาศของห้อง

3. วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Games-Tournament TGT) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในจุดประสงค์ที่ต้องการให้กลุ่มศึกษาประเด็นหรือปัญหาที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือมีคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษา ภูมิศาสตร์และทักษะการใช้แผนที่ ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

3.1 ครูนำเสนอบทเรียนหรือข้อความรู้ใหม่ให้แก่ผู้เรียน

3.2 แบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยความสามารถและเพศ กลุ่มละ 4-5 คน ศึกษาบททวนความรู้ที่ครูนำเสนอ สมาชิกที่มีความสามารถสูงจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถด้อยกว่าเตรียมกลุ่มสำหรับแข่งขันในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน

3.3 จัดแข่งขันโดยจัดโต๊ะแข่งขันหรือทีมแข่งขันที่มีตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงกันร่วมแข่งขันตามรูปแบบและกติกาที่กำหนด คำถามที่ใช้จะเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว

3.4 ให้คะแนนการแข่งขันโดยให้จัดลำดับคะแนนผลการแข่งขันในแต่ละโต๊ะแล้วผู้เล่นจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตน

3.5 นำคะแนนการแข่งขันของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะได้รางวัล

4. วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams and Achievement Divisions STAD) เทคนิคนี้พัฒนาเพิ่มเติมจากเทคนิค TGT แต่จะทำการทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขัน ขั้นตอนกิจกรรมประกอบด้วย

4.1 ครูเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยครูนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจ ใช้การสอนโดยตรง หรือประเด็นให้ผู้เรียนอธิบาย

4.2 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกันทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ

4.3 แต่ละคนร่วมกันศึกษาบททวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ

4.4 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน

4.5 ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

4.6 กลุ่มที่ได้คะแนนสูงจะได้รับการชมเชย

5. วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคล (Team Assisted Individualization TAI) กิจกรรมนี้เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนมากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่ม เหมาะสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การจัดกลุ่มผู้เรียนจะคล้ายกับเทคนิค STAD และ TGT แต่เทคนิคนี้ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้และทำงานตามระดับความสามารถของแต่ละคน เมื่อทำงานในส่วนของตนเสร็จแล้วจึงไปจับคู่หรือเข้ากลุ่มทำงาน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย

5.1 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบความสามารถ กลุ่มละ 2-4 คน

5.2 ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้วหรือศึกษาประเด็น เนื้อหาใหม่ โดยการอภิปรายสรุปข้อความรู้ หรือถามตอบ

5.3 ผู้เรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 แล้วจับคู่กันภายในกลุ่มคนเพื่อแลกเปลี่ยนกันตรวจใบงานที่ 1 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายข้อสงสัยหรือข้อผิดพลาดของตนเอง หากผู้เรียนคู่ใดทำใบงานได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไป ให้ทำใบงานชุดที่ 2 หากคนใดคนหนึ่งหรือคู่ใดได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ผู้เรียนทำใบงานชุดที่ 3 หรือ 4 จนกว่าจะได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่าน

5.4 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ

5.5 นำคะแนนผลการสอบของนักเรียนทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม หรือใช้คะแนนเฉลี่ย

5.6 กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รางวัลหรือติดป้ายประกาศ

6. วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (Group Investigation GT) เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อเตรียมการทำโครงการกลุ่ม หรือทำงานที่ได้รับมอบหมาย ก่อนใช้เทคนิคนี้ครูต้องฝึกทักษะการสื่อสารทางสังคมให้ผู้เรียนก่อน เหมาะสำหรับการสืบค้นความรู้หรือเพื่อแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบในประเด็นหรือหัวข้อที่สนใจ เช่น การเรียนในวิชาชีววิทยา หรือสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย

6.1 ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ทบทวนเนื้อหาหรือประเด็นที่กำหนด

6.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ความสะดวกสามารถกลุ่มละ 2-4 คน

6.3 แบ่งเรื่องที่ศึกษาเป็นหัวข้อย่อย ๆ แต่ละหัวข้อเป็นใบงานที่ 1 ใบงานที่ 2 ใบงานที่ 3

6.4 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกทำหนึ่งหัวข้อ โดยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนในกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาก่อน หรือให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มกันหาคำตอบตามใบงานแล้วนำคำตอบทั้งหมดมารวมกันเป็นคำตอบที่สมบูรณ์

6.5 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเรื่องจากใบงานที่ศึกษา จนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในกลุ่ม

6.6 ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษาโดยเริ่มจากกลุ่มที่ทำใบงานที่ 1 จนถึงใบงานสุดท้าย แล้วชมเชยกลุ่มที่ทำใบงานได้ถูกต้องที่สุด

7. วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการเรียนแบบ Learning Together (LT) เป็นวิธีที่เหมาะสมกับการสอนวิชาที่มีโจทย์ปัญหา การคำนวณหรือการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม คือ

- 7.1 ครูและนักเรียน อภิปราย สรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว
- 7.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มละความสามารถกัน กลุ่มละ 4-5 คน
- 7.3 ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น
- 7.4 แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มดังนี้
 - คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนการทำงาน
 - คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึก
 - คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ
 - คนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ
- 7.5 แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียว แต่ละกลุ่มส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จแล้วเป็นผลงานที่ทุกคนยอมรับ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน
- 7.6 ปิดประกาศชมเชยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด
8. วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ Numbered Heads Together เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย
 - 8.1 เตรียมประเด็นปัญหา หรือข้อคำถามที่จะให้ผู้เรียนศึกษา
 - 8.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนเก่ง ผู้ที่เรียนปานกลาง สองคน ผู้ที่เรียนอ่อนหนึ่งคน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว
 - 8.3 ถามคำถาม มอบหมายงานให้ทำ
 - 8.4 ให้ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจคำตอบ
 - 8.5 ครูถามคำถามในประเด็นที่กำหนด โดยเรียกหมายเลขประจำตัวผู้เรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ
 - 8.6 ให้คำชมเชยกลุ่มที่สมาชิกตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุด ผู้เรียนทุกคนตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำตอบที่ตนและกลุ่มร่วมกันศึกษา ชักถามทำความเข้าใจข้อคำตอบจนชัดเจน
9. วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการร่วมกลุ่ม (Co-op-Co-op) เป็นเทคนิคที่เน้นการทำงานร่วมกันโดยสมาชิกของกลุ่มมีความสามารถและความถนัดต่างกันได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่ ผู้ที่เรียนเก่งได้ช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อน เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดระดับสูงทั้งการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้สอนวิชาใดก็ได้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีดังนี้
 - 9.1 กำหนดช่วยประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
 - 9.2 ผู้เรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา

9.3 กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มมีความสามารถคละกัน

9.4 แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา

9.5 สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อยแล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละหนึ่งหัวข้อ

9.6 สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม อาจมีการอ่านทบทวนและปรับแต่งภาษาให้ผลงานกลุ่มที่ทำงานร่วมกัน มีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม

9.7 นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน

9.8 ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผล

10. วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการบูรณาการการอ่าน และการเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition CIRC) เป็นแนวทางการนำเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษา มีขั้นตอนกิจกรรมคือ

10.1 การสร้างกลุ่มการอ่าน โดยแบ่งผู้เรียนกลุ่มละ 8-15 คน ตามระดับความสามารถ

10.2 จัดกลุ่มย่อยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานเป็นคู่ ๆ หรือกลุ่มละ 3 คน ตามความเหมาะสม นำกลุ่มย่อยที่สร้างขึ้นไปจับคู่กับกลุ่มย่อยจากกลุ่มอ่านกลุ่มอื่น เพื่อให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีความสามารถคละกันทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ

10.3 กิจกรรมการอ่านพื้นฐาน ผู้เรียนทุกคนอ่านหนังสือที่บังคับตามหลักสูตร จากนั้นครูจะเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังวันละ 20 นาที หลังจากเล่าเรื่องจะนำหนังสือมาเสนอให้ผู้เรียนสนใจหรืออยากอ่าน ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้อ่านหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่าน

10.4 หลังจากทำกิจกรรมเสร็จให้เพื่อนในกลุ่มลงชื่อรับรองว่าได้ทำกิจกรรมและเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

10.5 หลังจากเรียนแต่ละครั้งจะมีการทดสอบย่อยโดยใช้เวลาสั้น ๆ

10.6 ในแต่ละสัปดาห์ครูจะสอบอ่านแก่ผู้เรียนหนึ่งครั้งโดยเน้นการสอนอ่านเพื่อจับใจความ แล้วมอบหมายงานให้ผู้เรียนฝึกอ่านจับใจความ

10.7 ครูจะสอนเขียนในขณะที่เรียนกลุ่มย่อยหลังจากเรียนในชั้นเรียน 3 ชั่วโมง โดยเขียนเรื่องที่ตนเองสนใจและชอบ

การเรียนแบบร่วมมือมีการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ โดยที่แต่ละเทคนิคก็มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป ซึ่งครูผู้สอนจะเลือกนำเทคนิคใดไปใช้นั้นควรต้องเลือกให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน สภาพห้องเรียน ตลอดจนเนื้อหาวิชาที่สอนเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ STAD เนื่องจาก Slavin (1995, pp. 5-6) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียน

แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์นั้นสามารถใช้ได้กับทุกวิชา ทุกระดับชั้นตั้งแต่เกรด 2 จนถึงระดับมหาวิทยาลัย และเหมาะสมที่สุดสำหรับการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษาเป็น

ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนวิธีหนึ่งที่มีนักการศึกษาหลายท่านสนับสนุนให้นำมาใช้ในโรงเรียน เนื่องจากเป็นวิธีการเรียนที่มีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

Arends (1994, pp. 345-346) ได้กล่าวถึงการเรียนแบบร่วมมือว่าสามารถช่วยพัฒนา นักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน คนที่เข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็สามารถช่วยเหลือคนที่ไม่เข้าใจในการเรียนเรื่องนั้นได้ คนที่อธิบายให้เพื่อนฟังก็จะเข้าใจในเรื่องที่ตนเองอธิบายได้ดีมากยิ่งขึ้น และคนที่ได้รับการช่วยเหลือก็จะเข้าใจในสิ่งที่เพื่อนอธิบายได้ง่ายขึ้น เพราะเป็นการใช้ภาษาที่เป็นของผู้เรียนเอง นักเรียนจะกล้าพูด กล้าซักถามเพื่อน และสนใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้นเพราะถือว่ามีส่วนในความสำเร็จของกลุ่ม
2. ด้านการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Improved Race Relation) การที่บุคคลได้ทำงานร่วมกันจะทำให้คนนั้นมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพราะบุคคลได้เรียนรู้การยอมรับการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เข้าใจและเห็นใจบุคคลในกลุ่ม และเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จก็จะรู้สึกยินดีร่วมกันซึ่งส่งผลให้การแบ่งแยกน้อยลงไปและมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นมากขึ้นเมื่อออกไปอยู่ในสังคม
3. ด้านการฝึกทักษะในการแก้ปัญหา (Comparative Problem-Solving Skills) ด้านนี้นับว่าสำคัญที่สุดที่เป็นผลจากการเรียนแบบร่วมมือ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้การแก้ปัญหาร่วมกันเป็นทักษะที่นักเรียนสามารถนำไปใช้เมื่อออกไปทำงานในสังคมกลุ่มใหญ่ที่ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งถือว่าเป็นการติดต่อสื่อสารที่มีความสำคัญมากกว่าสิ่งใดทั้งหมด

สุมนฉา พรหมบุญ และอรพรรณ พรสีมา (2540, หน้า 28-29) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
2. ช่วยเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเผชิญกับชีวิตจริง เพราะลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทำกิจกรรมกลุ่ม ได้ฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ ทักษะการบริหาร การจัดการ การเป็นผู้นำผู้ตาม และที่สำคัญเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียนมากที่สุดวิธีหนึ่ง

3. ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย ฝึกการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ต่อครู ต่อสถานศึกษาและต่อสังคม

4. ช่วยลดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน เพราะนักเรียนทุกคนจะได้ฝึกฝนจนกระทั่งเกิดวินัยในตนเอง นักเรียนแต่ละคนได้รับการยกย่องจากครู จากเพื่อน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการยอมรับตนเอง เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ปัญหาทางวินัยจึงลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด

5. ช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนทั้งชั้นสูงขึ้น การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2543, หน้า 41) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อนักเรียนทั้งในด้านสังคมและวิชาการดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเพราะทุก ๆ คนร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็นลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่งทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก คิดวิเคราะห์และเกิดการตัดสินใจ

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน

6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประโยชน์ต่อผู้เรียนหลายประการ ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงจากการที่ได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน เกิดการยอมรับตนเอง ช่วยพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะทางสังคม และทักษะในการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือตามที่เสนอของนักจิตวิทยาการศึกษา และนักการศึกษาหลายท่าน มีลักษณะดังต่อไปนี้

Wheeler and Ryan (1990, pp. 402-407) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. การจัดกลุ่มและจัดการเรียนการสอน

1.1 ขนาดของกลุ่ม กลุ่มหนึ่งประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 3-5 คน ที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านความสามารถ เพศ หรือฐานะทางสังคม เป็นต้น

1.2 ระยะเวลาในการรวมกลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีระยะเวลาในการทำงานร่วมกันประมาณ 2 สัปดาห์ หรือเรียนจบบทหนึ่ง ๆ ซึ่งการเปลี่ยนกลุ่มสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเขียนรายละเอียดลงบนแผ่นกระดาษ การใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ การจัดกระเป๋าสตางค์ในลักษณะต่าง ๆ เป็นต้น

1.3 งานและบทบาทในแต่ละบทบาท สมาชิกควรจะ ได้เรียนรู้บทบาทสำคัญที่จำเป็น ต้องใช้ในการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย

1.3.1 ผู้ชี้แนะ (Facilitator) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกเป็น บทบาทของผู้นำกลุ่มในการทำงานร่วมกันแก้ปัญหาหรือร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย

1.3.2 ผู้บันทึก (Recorder) เป็นผู้บันทึก ผู้รายงานกลุ่ม บันทึกและรายงานในสิ่งที่ สมาชิกได้อภิปรายหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

1.3.3 ผู้ควบคุมเวลา (Timer) ในการทำงานต้องมีผู้คอยควบคุมเวลาว่างานแต่ละชิ้น ขึ้นตอนใดต้องใช้เวลาเท่าไร

1.3.4 ผู้จัดอุปกรณ์ (Materials) อุปกรณ์ในการเรียนแต่ละชั่วโมงต้องมี ผู้รับผิดชอบเมื่อได้รับจากครูผู้สอน

1.3.5 ผู้กระตุ้น (Encourager) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือให้คำอธิบายเพิ่มเติมแก่ เพื่อนสมาชิก

1.4 ขั้นตอนการเรียนแบบร่วมมือในแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน โดยใช้เวลา เรียนแต่ละครั้งประมาณ 50-60 นาที ดังนี้

1.4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) ใช้เวลาประมาณ 8-15 นาที เพื่อทบทวน บทเรียนที่เรียนมาแล้ว และทบทวนในเรื่องบทบาทการทำงาน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันอธิบาย ให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลว่าไม่มีใครสามารถทำได้ทุกอย่าง จึงต้องอาศัยซึ่งกัน และกัน

1.4.2 ขั้นทำงานกลุ่ม (Group Work) ใช้เวลาประมาณ 25-30 นาที มีการแจกอุปกรณ์การเรียนรู้ สมาชิกของแต่ละกลุ่มทำงานตามบทบาทที่ได้รับ ร่วมกันทำงานและอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.4.3 ขั้นระดมสมอง (Wrap up/ Pull Idea Together) ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที ขั้นนี้เป็นการนำเสนอผลงานหรือแนวคิดร่วมกันทั้งห้อง โดยให้แต่ละกลุ่มได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียน

2. บทบาทของครูผู้สอน

2.1 บทบาททางตรง คือการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องของบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การฝึกทักษะทางสังคมเพื่อให้ทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ คิดตามคู่มือกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละกลุ่มว่าอยู่ในบทบาทที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ตลอดจนให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่ได้อภิปราย ซึ่งเป็นเรื่องหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการสอนแต่ละครั้ง รวมทั้งเก็บผลงานของนักเรียนมาศึกษาปัญหา ข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขในชั่วโมงต่อไป

2.2 บทบาททางอ้อม คือ ครูคอยติดตามสังเกตการณ์ทำงานของแต่ละกลุ่ม คอยให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหา และพยายามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงาน คอยให้กำลังใจและให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จ

3. การประเมินผล ประเมินผลจากวิธีการดังต่อไปนี้

3.1 การนำเสนอผลงานของนักเรียน

3.2 การทดสอบ

3.3 การสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

3.4 การเสนอความคิดเห็นของนักเรียนในขั้นระดมสมอง

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 38-45) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือว่าประกอบด้วย

1. การพึ่งพาอาศัยกัน (Positive Interdependent) สมาชิกทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบเท่าเทียมกัน สมาชิกทุกคนรู้หน้าที่ของตนเองว่าต้องทำกิจกรรมใดบ้างในการเรียนครั้งนั้น ๆ

2. การปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด (Face to Face Interaction) การเรียนการสอนแบบร่วมมือนี้ นักเรียนจะนั่งด้วยกันเป็นกลุ่ม ชักถาม ตอบคำถาม อธิบาย ได้ตอบซึ่งกันและกัน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมกันทำงาน ยอมรับเหตุผลของผู้อื่น

3. หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน (Individual Accountability) สมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบ และต้องทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

3.1 สมาชิกต้องตอบคำถามและอธิบายให้แก่เพื่อนสมาชิกด้วยกันด้วยความเต็มใจ

3.2 สมาชิกแต่ละคนต้องสนับสนุน คอยให้กำลังใจแก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

3.3 สมาชิกแต่ละคนรู้ว่า ผลงานจะสำเร็จด้วยดีขึ้นอยู่กับความร่วมมือและ

ความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคน

4. ทักษะทางสังคม (Social Skills) นักเรียนบางคนไม่มีทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเนื่องจากไม่ได้รับการพัฒนาในเรื่องนี้มาก่อน อาจมีปัญหาบ้าง ดังนั้นก่อนสอนแบบนี้ครูควรวางพื้นฐานนักเรียนให้มีทักษะในการทำงานกลุ่ม

4.1 ทักษะการจัดกลุ่ม ฝึกการจัดกลุ่มอย่างรวดเร็ว และทำงานกลุ่มโดยไม่รบกวนผู้อื่น

4.2 ทักษะการทำงานกลุ่ม เป็นทักษะเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่มให้เกิดผลดี มีทักษะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความคิด การแสดงความคิดเห็น อธิบาย ได้ตอบ แบ่งปันอุปสรรค และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน

4.3 ทักษะการสร้างความรู้ เป็นทักษะที่ใช้ในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความคิดเป็นลำดับขั้นอย่างมีเหตุผล

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) หลังจากที่ทำทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ระยะหนึ่ง สมาชิกแต่ละคนจะประเมินผลการทำงานของตนเองและผลงานกลุ่ม เพื่อที่จะรู้ข้อบกพร่องและสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไข และวางเป้าหมายในการทำงานกลุ่มครั้งต่อไปให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพกว่าเดิม

Slavin (1995, pp. 12-13) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. เป้าหมายกลุ่ม (Group Goals) การเรียนแบบร่วมมือผู้เรียนจะมีเป้าหมายร่วมกัน ยอมรับผลงานของทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของสมาชิกทุกคน

2. การรับผิดชอบเป็นรายบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง สมาชิกของกลุ่มต้องรับผิดชอบในงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย เนื่องจากความสำเร็จของกลุ่มจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกแต่ละคน

3. การมีโอกาสนำความสำเร็จเท่าเทียมกัน (Equal Opportunities for Success) คือ การที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนมีโอกาสนำความสำเร็จเท่าเทียมกัน เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

4. การแข่งขันระหว่างกลุ่ม (Team Competition) การเรียนแบบร่วมมือจะมีการแข่งขันระหว่างกลุ่ม อันเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

5. งานพิเศษ (Task Specialization) หมายถึง การแบ่งงานกันทำ โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบในส่วนที่ตนเองได้รับมอบหมาย

6. การปรับให้เหมาะกับความต้องการของแต่ละบุคคล (Adaptation to Individual) โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมีการดัดแปลงเทคนิควิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะกับความต้องการของแต่ละบุคคล

ลักษณะการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือมีลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็กประกอบด้วยสมาชิกที่มีความแตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน ให้ได้มีโอกาสเรียนและทำงานร่วมกัน สมาชิกต่างมีหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อเพื่อน มีการปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนมีความเท่าเทียมกัน ในการที่จะทำให้อุปสรรคประสบความสำเร็จโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนและลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division หรือ STAD)

Slavin (1995, pp. 71-74) ได้กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์นี้ครูเป็นผู้จัดกลุ่มนักเรียนให้เป็นกลุ่มย่อย ประมาณกลุ่มละ 4 คน ที่มีความสามารถต่างกัน คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ในอัตราส่วน 1:2:1 ตามลำดับในการสอนครูจะสอนบทเรียน และกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงาน สมาชิกของกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการอภิปรายซักถาม ตรวจสอบซึ่งกันและกัน จากนั้นจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคลแต่สมาชิกช่วยเหลือเพื่อนในขณะทดสอบไม่ได้ คะแนนของแต่ละคนจะนำมารวมกันและเปลี่ยนเป็นคะแนนกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือนี้สามารถนำมาใช้ได้กับทุกวิชา โดยที่มีแนวคิดหลักอยู่ที่การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียนและช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มให้เรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่ครูสอน ด้วยการช่วยสอนกันเองในกลุ่มเพื่อเตรียมสำหรับการทดสอบ ทุกคนต้องกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มทำได้ดีที่สุด เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

องค์ประกอบของการเรียนแบบ STAD มีส่วนประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น (Classroom Presentation)

เนื้อหาของบทเรียนจะถูกเสนอต่อนักเรียนทั้งห้องโดยครูผู้สอน ซึ่งครูจะใช้เทคนิคการสอนรูปแบบใด ขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาของบทเรียนและการตัดสินใจของครูเป็นสำคัญที่จะเลือกเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมในขั้นนี้ ผู้เรียนจะต้องเข้าใจและตั้งใจเรียน เพราะจะมีผลต่อการทำแบบทดสอบย่อย และผลการทดสอบจะเป็นตัวกำหนดคะแนนความก้าวหน้าของตนเองและกลุ่มด้วย

2. การเรียนกลุ่มย่อย (Teams Study)

กลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4-5 คน ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในแง่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศ หลังจากการสอนเนื้อหา ครูจะให้นักเรียนแยกทำงานเป็นกลุ่ม

เพื่อศึกษาบัตรงานหรือบัตรกิจกรรมที่ครูกำหนดให้ หน้าที่ที่สำคัญของกลุ่มคือการเตรียมสมาชิกของกลุ่มให้พร้อมที่จะทำแบบทดสอบให้ได้คะแนนฐานของตนเอง สมาชิกในกลุ่มจะต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อกลุ่มของตนเอง

3. การทดสอบย่อย (Quiz)

จะทำหลังจากเรียนไปประมาณ 1-2 คาบ นักเรียนจะต้องได้รับการทดสอบ ในระหว่างทำการทดสอบนักเรียนในกลุ่มไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน ทุกคนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง

4. คะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคน (Individual Improvement Scores)

นักเรียนทุกคนมีโอกาสทำคะแนนสูงสุดเพื่อช่วยกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ไม่ได้เลยถ้าคะแนนในการสอบต่ำกว่าคะแนนที่ได้ในครั้งก่อน นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนเป็น “ฐาน” ซึ่งได้จากคะแนนในการสอบครั้งก่อน หรือคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบที่คล้ายคลึงกัน คะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนสำหรับกลุ่มขึ้นอยู่กับว่า คะแนนของเขาห่างจากคะแนน “ฐาน” มากน้อยเพียงใด

5. กลุ่มที่ได้รับการยกย่องหรือการยอมรับ (Team Recognition)

กลุ่มแต่ละกลุ่มจะได้รับการรับรองหรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ก็ต่อเมื่อสามารถทำคะแนนของกลุ่มได้มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ดังนั้นแนวทางการเรียนแบบร่วมมือ STAD มาประยุกต์ในการจัดเตรียมกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามหลักการของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ โดยมีขั้นตอนการเตรียมกิจกรรมดังนี้

1. การกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม หนึ่งกลุ่มจะมีสมาชิกประมาณ 4 คน โดยสมาชิกประกอบด้วย คนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และ อ่อน 1 คน โดยมีเทคนิคการจัดดังนี้ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม

ระดับนักเรียน	อันดับของผู้เรียน	ชื่อกลุ่ม
นักเรียนที่เรียนเก่ง	1	A
	2	B
	3	C
	4	D
	5	E
	6	F
	7	G
นักเรียนปานกลาง	8	G
	9	F
	10	E
	11	D
	12	C
	13	B
	14	A
	15	A
	16	B
	17	C
	18	D
	19	E
	20	F
นักเรียนที่เรียนอ่อน	21	G
	22	G
	23	F
	24	E
	25	D
	26	C
	27	B
	28	A

2. ครูเสนอบทเรียนทั้งชั้น ในชั้นแรกจะเป็นนำเข้าสู่บทเรียน การสอนเนื้อหาสาระโดยใช้สื่อที่เป็นชุดการสอน ซึ่งทำขึ้นโดยครูผู้สอน จากนั้นผู้เรียนจะได้มีการปรึกษาหารือ อภิปรายความรู้ให้แกกัน

3. การศึกษากลุ่มย่อย ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4 คน โดยที่สมาชิกของกลุ่มจะลดความสามารถและเพศ ผู้เรียนจะต้องพยายามศึกษาเนื้อหาในชุดฝึกทักษะให้เข้าใจแจ่มแจ้ง และต้องช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำความเข้าใจกิจกรรมหรือเนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้า

3.1 พฤติกรรมและบทบาทของสมาชิกในกลุ่มควรมีลักษณะดังนี้

3.1.1 นักเรียนจะต้องช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหา หรือสื่ออย่างดองแท้

3.1.2 ไม่มีใครจะเรียนเนื้อหาจบเพียงคนเดียวโดยที่เพื่อนในกลุ่มยังไม่เข้าใจ

เนื้อหา

3.1.3 ถ้าไม่เข้าใจต้องถามหรือปรึกษาเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะถามครูผู้สอน

3.1.4 เพื่อนร่วมกลุ่มจะต้องปรึกษาหารือกันเบาๆ ไม่ให้รบกวนผู้อื่นในการจัด

กิจกรรม

3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรสนับสนุนสิ่งต่อไปนี้

3.2.1 นักเรียนสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะ-เก้าอี้ภายในกลุ่ม หรือย้ายที่ทำงานของกลุ่มได้ภายในชั้นเรียน

3.2.2 ให้เวลา 5 นาที ในการตั้งชื่อกลุ่ม

3.2.3 แนะนำให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นคู่หรือ 3 คน ก็ได้ โดยให้มีการตรวจผลงานของกันและกัน เมื่อเกิดการผิดพลาดเพื่อนในกลุ่มต้องช่วยกันแก้ไขหรืออธิบายให้เข้าใจ

3.2.4 ไม่ควรจบการศึกษาเนื้อหาง่าย ๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าเพื่อนในกลุ่มทุกคนสามารถตอบคำถามได้ 100%

3.2.5 ให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกัน

3.2.6 เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนร่วมกลุ่มก่อนแล้วค่อยปรึกษาครู

3.2.7 ระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรมครูควรเดินไปรอบ ๆ ห้อง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรึกษาหารือกัน หรือซักถามกัน

4. การทดสอบย่อยผู้เรียนลงมือทดสอบในเวลาที่กำหนด โดยครูจะไม่อนุญาตให้มีการปรึกษาหารือ หรือซักถามกัน

5. กลุ่มที่ได้รับการยกย่องหรือยอมรับ จุดประสงค์หลักคือให้มีการปรับปรุงการเรียนเป็นรายบุคคลและปรับปรุงการเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายเพื่อจะได้รับการยกย่องโดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 คะแนนความก้าวหน้าแต่ละบุคคล คะแนนความก้าวหน้าแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับการทำงานให้ได้มากกว่าคะแนนฐานของตนเอง มากน้อยเพียงใดอาจจะใช้เกณฑ์การคำนวณคะแนนก้าวหน้า

ตารางที่ 6 การใช้เกณฑ์การคิดคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
1. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนมาตรฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
2. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	5
3. ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐาน	10
4. ได้คะแนนสูงกว่าฐาน 1-10 คะแนน	15
5. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	20
6. ได้คะแนนเต็ม	30

หมายเหตุ คะแนนที่นำมาเทียบกับคะแนนความก้าวหน้าจะต้องมาจากคะแนนเต็มร้อย

5.2 คะแนนของกลุ่ม คะแนนของกลุ่มคำนวณจากคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ซึ่งควรบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้แต่ละกลุ่มทราบทุกครั้งหลังจากการทดสอบ

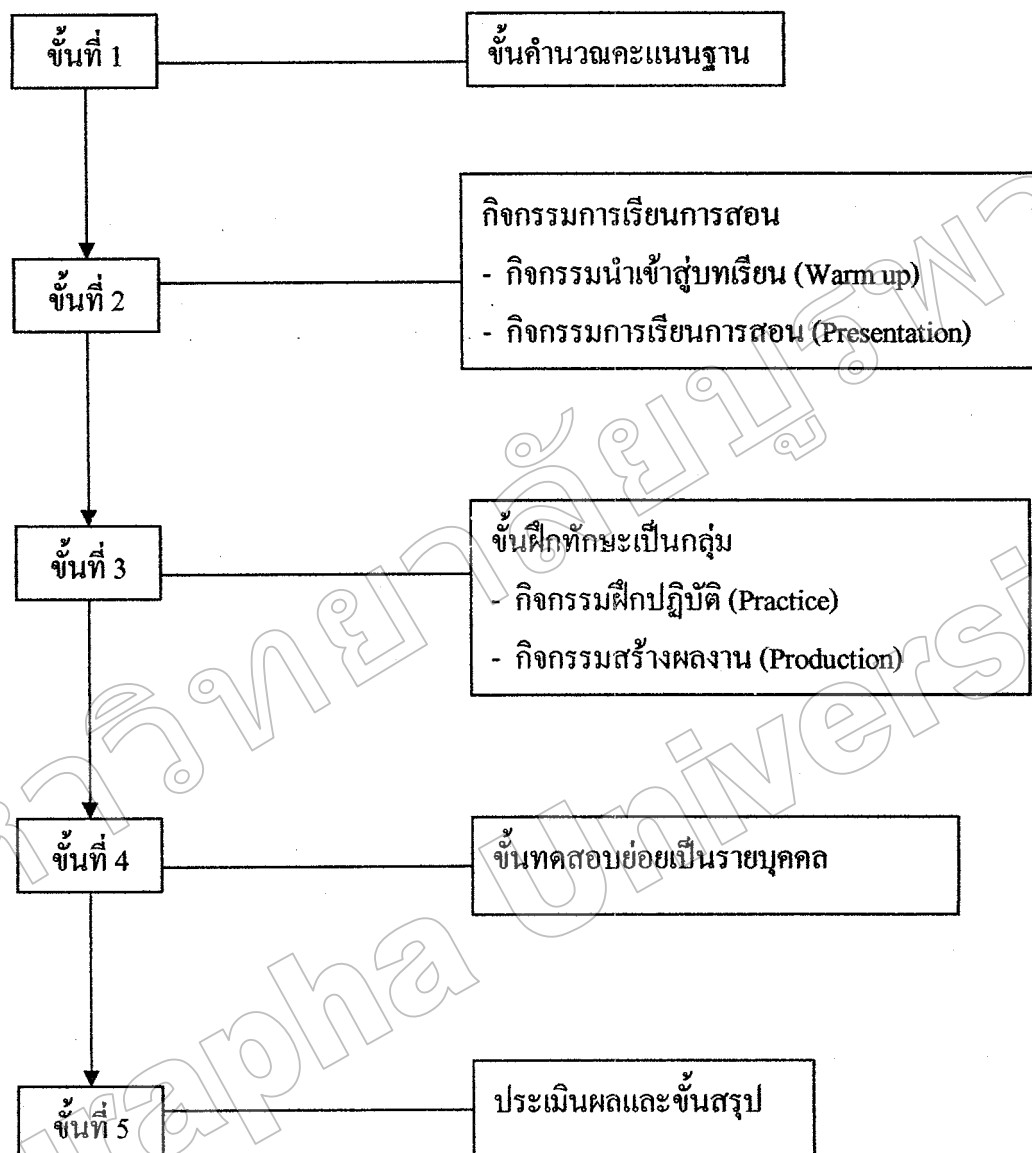
5.3 เกณฑ์การตัดสิน เกณฑ์ตัดสินว่ากลุ่มที่ควรได้รับการยกย่องหรือยอมรับ
อาจจำแนกดังนี้

กลุ่มระดับเก่ง คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเท่ากับ 15-19

กลุ่มระดับเก่งมาก คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเท่ากับ 20-24

กลุ่มระดับยอดเยี่ยม คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเท่ากับ 25-30

จากการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division หรือ STAD) ของ สลาบิน (Slavin, 1995, pp. 71-81) นั้น ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสรุปได้ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ STAD

รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ STAD มีขั้นตอนที่สำคัญ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ขั้นคำนวณคะแนนฐานก่อนเรียน เป็นขั้นกำหนดคะแนนฐานก่อนเรียนได้จากการทดสอบ ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแบ่งเป็นกิจกรรมนำเสนอสอน (Warm up) และกิจกรรมการเรียนการสอน (Presentation) ขั้นฝึกทักษะเป็นกลุ่ม เป็นขั้นที่นักเรียนร่วมมือทำกิจกรรมกันภายในกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานและเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันตรวจสอบผลงานที่ร่วมกันทำ โดยแบ่งเป็นกิจกรรมปฏิบัติ (Practice) การให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเนื้อหา ร่วมกันอภิปราย ตอบคำถาม แก้ไข

ปัญหา กิจกรรมสร้างผลงาน (Production) นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ มาร่วมกันสร้างงานเขียนใหม่ที่มีลักษณะคล้ายกับแบบฝึกที่ทำไปแล้วอย่างหลากหลาย ขึ้นทดสอบเป็นรายบุคคล เป็นขั้นที่นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล ขึ้นประเมินผลและขึ้นสรุป คือ นำคะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับคะแนนฐานเพื่อหาคะแนนพัฒนาแล้วนำคะแนนที่ทุกคนทำได้มาเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนตามเกณฑ์จะได้รางวัลตามเกณฑ์ที่กำหนด

ชุดฝึกทักษะ

ชุดฝึกทักษะมาจากคำว่า Instructional Package ชุดฝึกทักษะยังจัดเป็นนวัตกรรมชนิดหนึ่งของไทยที่ได้รับความสนใจของนักการศึกษาและผู้สอนทั่วไปอย่างมาก ตามลักษณะและความหมายของชุดฝึกทักษะนั้น จัดเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม (Multi-Media) หมายถึงการใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันจะช่วยเสริมประสบการณ์ร่วมกันตามลำดับขั้นที่จัดเอาไว้ ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดเอาไว้เป็นชุด ๆ บรรจุอยู่ในซอง กล่อง หรือ กระเป๋า แล้วแต่ผู้สร้างจะทำขึ้น ในการสร้างชุดฝึกทักษะนี้จะใช้วิธีระบบเป็นหลักสำคัญด้วย จึงทำให้มั่นใจได้ว่าชุดฝึกทักษะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ พร้อมทั้งจะสอนอีกด้วย (สุนิษา รื่นเรือง, 2545, หน้า 6)

ความหมายของชุดฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะ หมายถึง การผลิตสื่อเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์ และมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชา และอีกอย่างหนึ่งเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจผิด สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างว่า “สื่อประสม” เรานำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาขณะนี้จำเป็นต้องมีสื่อการเรียนประเภท “ชุดฝึกทักษะ” แบบนี้มาก และควรจัดทำสำหรับหัวข้อต่าง ๆ ในทุกวิชาเท่าที่ทำได้โดยยึดหลักสูตร ความคิดรวบยอด หรือหลักการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดทำชุดฝึกทักษะจะช่วยให้ครูมีความสะดวกสบายขึ้นและมั่นใจในการสอน เด็กจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2525, หน้า 185)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539 ก, หน้า 117-118) และ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2521, หน้า 228) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ

วิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ครูสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมกระเรียนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้

ถัดมา สุขปรีดา (2544, หน้า 28) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะ หมายถึง การจัดโปรแกรม การเรียนการสอน โดยใช้สื่อหลายชนิดมารวมกัน เพื่อสนองจุดมุ่งหมาย ในการเรียนการสอน ที่ตั้งไว้ ช่วยให้เกิดความสะดวกในการเรียนการสอน ซึ่งคล้ายคลึงกับความหมายของชุดการสอน ของ วาสนา ขาวหา (2525, หน้า 138) ที่ว่าชุดการสอน หมายถึง การวางแผนโดยใช้สื่อต่าง ๆ ร่วมกัน หรือ หมายถึงการใช้สื่อประสม เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และ เป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยจัดไว้เป็นชุดในลักษณะเป็นของหรือเป็นกล่อง

จากความหมายของชุดฝึกทักษะ ที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้สามารถสรุป ความหมายของชุดฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึง ระบบการผลิต การวิเคราะห์ การจัดการในการนำ กิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ ชนิดมารวมกันในรูปสื่อประสม ให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ วัตถุประสงค์ของผู้เรียน ชุดฝึกทักษะจะเป็นเสมือนคู่มือครูและเครื่องมือช่วยการสอนสำหรับครู เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดที่นำมาสู่การผลิตชุดฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อและเทคโนโลยีอย่างหนึ่งที่ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพราะว่าชุดฝึกทักษะนั้นสามารถที่จะสนองความต้องการ ของผู้เรียนได้อย่างมีความเหมาะสม เนื่องจากชุดฝึกทักษะนั้นได้นำความคิดจากทฤษฎีจิตวิทยา การศึกษา รวมทั้งความคิดในด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยในการคิด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ชุดฝึกทักษะนั้นต้องการด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วย ความสนใจ ซึ่ง ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539 ก, หน้า 119-120) กล่าวว่าแนวความคิดและทฤษฎีที่จะ นำมาสู่การผลิตชุดฝึกทักษะ พอสรุปได้ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยามา ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เป็นสำคัญ ความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลายด้าน คือ ความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลนี้วิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือ การจัดสอนรายบุคคลหรือการสอนตามเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรี การศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน ตามสติปัญญา ความสามารถและความสนใจโดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 ความพยายามที่เปลี่ยนการสอนจากเดิมที่ยึด “ครู” เป็นแหล่งความรู้หลักมา เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนด้วยการใช้ความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งได้จัดให้ ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่าง ๆ การเรียนด้วยวิธีนี้ ครูจะ

ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนเพียงหนึ่งในสามของเนื้อหาทั้งหมด อีกสองส่วนผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้สอนเตรียมไว้ในรูปชุดการสอน

แนวคิดที่ 3 การใช้โสตทัศนูปกรณ์ ในรูปของการจัดกระบวนการใช้สื่อการสอน หลากอย่าง มาช่วยในการสอนให้เหมาะสมและใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียน แทนการให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา แนวทางใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบ ประสมให้เป็นชุดการสอน

แนวคิดที่ 4 ปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อมเดิม นักเรียนเป็นฝ่ายรับความรู้จากครูเท่านั้น แทนจะไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อน ๆ และต่อครู นักเรียนจึงขาดทักษะการแสดงออก และการทำงานเป็นกลุ่ม จึงมีการนำเอา กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปิด โอกาสให้นักเรียนประกอบกิจกรรม ร่วมกัน ซึ่งนำมาสู่การผลิตสื่อการสอนออกมาในรูปแบบของชุดฝึกทักษะ

แนวคิดที่ 5 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ มาใช้ โดยการจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบ โปรแกรม ซึ่งหมายถึงระบบการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้นักเรียน

1. ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง
2. ได้ทราบว่าการตัดสินใจหรือ การปฏิบัติงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร
3. ได้รับการเสริมแรงทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือทำผิด อันจะทำให้เกิด พฤติกรรมนั้นซ้ำอีก

4. ได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถและความสบายใจของนักเรียนเอง

นอกจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นแล้ว สุรินทร์ สังข์อ่อน (2526, หน้า 134) กล่าวถึง แนวคิดที่ทำให้นักการศึกษาผลิตชุดฝึกทักษะดังนี้

1. เนื่องจากนักเรียนมีความแตกต่างกันทุก ๆ ด้าน การที่จะสอนนักเรียนด้วยวิธีการ แบบเดิมจึงไม่อาจจะสนองความแตกต่างของผู้เรียนได้
2. ปัจจุบันนี้การให้การศึกษาได้เน้นที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน ไม่ใช่เน้นที่ ครูเป็นศูนย์กลาง

3. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นในรูปสื่อการสอน

4. ปฏิริยาสัมพันธ์ ของครูและนักเรียนต่างไปจากเดิม ครูทำหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ

5. กระบวนการเรียนการสอนยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาสนับสนุน เช่น การให้แรงเสริม การเรียนตามลำดับขั้นตอน และการถ่ายโยงการเรียนรู้

แนวคิดที่สำคัญที่นำมาสู่การสร้างชุดฝึกทักษะที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การสร้างชุดฝึกทักษะเป็นการนำแนวความคิด หลาย ๆ ด้านมาประกอบกัน ทั้งทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ นำมาประกอบกันเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สถิติปัญหาของผู้เรียน และความพยายามที่จะเปลี่ยนบทบาทของครูจากที่เคยเป็นศูนย์กลางมาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด ชุดฝึกทักษะจึงเป็นสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่สามารถสนองตอบในเรื่องต่าง ๆ ทางการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

แนวคิดทางจิตวิทยาในการนำชุดฝึกทักษะไปใช้ ในระบบการศึกษานั้นมีแนวคิดทางจิตวิทยาค้างนี้

1. ทฤษฎีของคิวอี้ (Dewey) เชื่อว่าประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญทำให้นักเรียนปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเรียนรู้จึงเกิดจากประสบการณ์ ครูจึงสามารถเตรียมสถานการณ์ในการให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ และให้ผู้เรียนเลือกฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองจนสำเร็จในกิจกรรมที่เลือกฝึก เกิดเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์
2. ทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford's Theory) กิลฟอร์ดเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถด้านเดียวแต่ความสามารถด้านนั้น ๆ แตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น องค์ประกอบด้านความจำ บางคนจำภาพได้ดี บางคนจำเลขได้ดี ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ของแต่ละบุคคล

จากแนวคิดทางจิตวิทยาของทั้งสองจะเห็นว่า ชุดฝึกทักษะยึดความเชื่อของจอห์น คิวอี้ และทฤษฎีของกิลฟอร์ด ความเชื่อของคิวอี้คำนึงถึงประสบการณ์ของนักเรียนในการพัฒนาการเรียนรู้ ส่วนทฤษฎีของกิลฟอร์ด เชื่อว่าการให้สิ่งเร้าหลาย ๆ อย่างเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนพัฒนาตนตามศักยภาพของตนเอง ดังนั้นชุดฝึกทักษะน่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถและความถนัด

ประเภทของชุดฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อแบบประสม ที่สามารถสร้างได้หลายลักษณะตามความมุ่งหมายของการใช้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ในการแบ่งประเภทของชุดฝึกทักษะนั้น ๆ นักการศึกษาหลายท่าน คือ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 185-186) ชม ภูมิภาค (2526, หน้า 101-102) สุรินทร์ สังข์อ่อน (2526, หน้า 134) กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536, หน้า 65-66) และ บุญเถื้อ คชรหาเวช (2530, หน้า 69-70) ได้แบ่งชุดฝึกทักษะตามลักษณะของการใช้เป็น 3 ประเภท

1. ชุดฝึกทักษะประกอบคำบรรยายหรือเรียกอีกอย่างว่า ชุดฝึกทักษะสำหรับครู เป็นชุดฝึกทักษะที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยายแก่นักเรียนทั้งชั้น หรือกลุ่มใหญ่ ๆ บทเรียนประกอบคำบรรยายนี้อาจจะเป็นเนื้อหาให้นักเรียนอ่านแล้วทำกิจกรรมต่าง ๆ

ตามที่กำหนด เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น

2. ชุดฝึกทักษะสำหรับกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดฝึกทักษะที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อาจจัดให้เรียนในรูปศูนย์การเรียนรู้ โดยชุดการสอนประเภทนี้จะประกอบด้วยชุดฝึกทักษะย่อยที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์ที่สื่อหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนนักเรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น ๆ โดยจัดในรูปสื่อประสม ซึ่งอาจใช้สื่อรายบุคคลหรือสื่อสำหรับกลุ่มที่นักเรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันได้ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์แล้วผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนการสอนเสริม จากศูนย์สำรองที่เตรียมไว้เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาในการรอคอยบุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นที่ยังเรียนไม่เสร็จในแต่ละศูนย์

3. ชุดฝึกทักษะเป็นรายบุคคล เป็นชุดฝึกทักษะที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อเรียนจบตอนแล้วก็จะทำแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับ ครูจะให้ความช่วยเหลือในฐานะผู้ประสานงานและคอยตอบปัญหารวมทั้งชี้แนะแนวทางการเรียน ชุดฝึกทักษะแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ต้องรอคอยผู้อื่น ชุดฝึกทักษะนี้บางครั้งเรียกว่า บทเรียนไม่ติด

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539 ก, หน้า 118) ได้แบ่งประเภทชุดฝึกทักษะแตกต่างออกไป โดยจำแนกชุดฝึกทักษะออกเป็น 4 ประเภท ในประเภทที่ 1-3 นั้นยังคงเดิม และเพิ่มประเภทที่ 4 ดังนี้ คือ

4. ชุดฝึกทักษะทางไกล เป็นชุดฝึกทักษะที่ผู้สอนกับผู้เรียนอยู่ต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งสอนให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา ดังเช่น ชุดฝึกทักษะทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นต้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกทักษะ ในการสร้างชุดฝึกทักษะนั้นจะต้องอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีหลายอย่างเข้ามาช่วยในการสร้างชุดฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างได้ผลดังนี้

1. การเรียนเพื่อรอบรู้ (Master Learning) เป็นการจัดระบบการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความคิดแตกต่างกัน โดยการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงเนื้อหาและจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม ให้ความสำคัญในการเรียนกับนักเรียนอย่างเต็มที่ตามความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล มุ่งให้ผู้เรียนเกิดมโนคติและมีการฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป หลักในการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบเพื่อ

วินิจฉัยข้อบกพร่องของกิจกรรมและแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ จึงจะเรียนเรื่องต่อไปได้ (กรมวิชาการ, 2539, หน้า 8)

2. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ตามหลักจิตวิทยาผู้เรียนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถ สถิติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและอื่น ๆ ผู้สร้างชุดการสอนจึงพยายามที่จะหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะทำให้ผู้เรียน อย่างบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในชุดฝึกทักษะนั้น ๆ วิธีที่เหมาะสมวิธีหนึ่งคือการจัดการเรียนการสอนรายบุคคลหรือการจัดการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ หรือการเรียนด้วยตนเองซึ่งล้วนแต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามความแตกต่างของแต่ละคน (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต, 2528, หน้า 292-293)

3. ทฤษฎีสื่อประสม (Multi-Media System) เป็นการนำเอาสื่อหลาย ๆ อย่างมาบูรณาการเพื่อสนองจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้อธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด

4. การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) เป็นกระบวนการศึกษาขอบข่ายปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบเพื่อจะเสนอแนวทางในการดำเนินการและการปรับปรุงชุดฝึกทักษะให้มีความสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีการปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เชื่อถือได้

ผู้วิจัยนำทฤษฎีมาประยุกต์เข้าด้วยกันเพื่อต้องการให้ชุดฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของชุดการฝึกทักษะ ในการจัดทำชุดฝึกทักษะ สิ่งสำคัญที่สุด คือ องค์ประกอบต่าง ๆ เพราะจะทำให้ผู้ผลิตชุดฝึกทักษะมีแนวทางว่าควรทำอย่างไร ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบสิ้นกระบวนการเรียนการสอนของชุดฝึกทักษะหนึ่ง ๆ ซึ่งนักการศึกษาได้แบ่งองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะที่แตกต่างและคล้ายคลึงกัน ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2537, หน้า 95) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539 ก, หน้า 120-121) และบุญเกื้อ ควรหาเวช (2530, หน้า 71-72) ได้เสนอแนวความคิดไว้ว่าองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะ ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

1. คู่มือครู สำหรับครูผู้ใช้ชุดฝึกทักษะศึกษาและปฏิบัติตนตาม
2. คำสั่ง หรือบัตรงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้นักเรียนว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง

3. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบสื่อประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า และผลของการเรียนรู้ในรูปของแบบสอบถามต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบว่า หลังจากเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะแล้ว ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ วาสนา ชาวหา (2525, หน้า 140) ได้แบ่งองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะ แตกต่างออกไปเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. คำชี้แจง อธิบายถึงความสำคัญของจุดหมาย ขอบข่ายของชุดฝึกทักษะ
2. จุดมุ่งหมาย คือ ข้อความที่กำหนดว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไรหลังจากเรียน
3. การประเมินผลเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์สองประการ คือ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ในระดับในการเรียนจากการชุดฝึกทักษะนั้น และเพื่อดูว่าเกิดสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายเพียงใด
4. การกำหนดกิจกรรม คือ การกำหนดแนวทางและวิธีเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย
5. การประเมินผลขั้นสุดท้าย เป็นข้อทดสอบเพื่อวัดผลหลังการเรียนแล้ว

ส่วน วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 175-178) แบ่งองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. หัวเรื่อง คือ การแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยแต่ละหน่วยแบ่งออกเป็นส่วนย่อย เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้
2. คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ใช้ชุดฝึกทักษะ จะต้องศึกษาก่อนที่จะใช้ชุดฝึกทักษะจากคู่มือให้เข้าใจเป็นครั้งแรก จะทำให้ชุดฝึกทักษะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 คำชี้แจงในการใช้ชุดฝึกทักษะเป็นการแจกแจงรายละเอียดสำหรับผู้ที่จะนำชุดฝึกทักษะ ไปใช้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง
 - 2.2 สิ่งทีครูจะต้องเตรียมก่อนสอน ส่วนมากจะบอกถึงสื่อการเรียนที่มีขนาดใหญ่ เกินกว่าที่จะบรรจุไว้ในชุดฝึกทักษะได้ หรือสิ่งที่เน่าเปื่อย สิ่งทีเปราะแตกง่าย หรือสิ่งที่ต้องใช้ร่วมกับคนอื่น หรือเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาแพงที่ทางโรงเรียนจัดเก็บไว้ที่ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น
 - 2.3 บทบาทของนักเรียน เสนอแนะว่านักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง
 - 2.4 การจัดชั้นเรียน
 - 2.5 แผนการสอนซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.5.1 หัวข้อ กำหนดเวลาเรียน จำนวนนักเรียน
 - 2.5.2 เนื้อหาสาระอย่างย่อ

2.5.3 ความคิดรวบยอดหรือหลักการเรียนที่มุ่งเน้น

2.5.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.5.5 สื่อการเรียน

2.5.6 กิจกรรมการเรียน

2.5.7 การประเมินผล

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่ พกสิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า เช่น เอกสาร คำรา รูปภาพ แผนภูมิ เป็นต้น

4. บัตรงาน เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชุดฝึกทักษะแบบกลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียน บัตรงานนี้อาจจะเป็นกระดาษแข็งหรืออ่อนตามขนาดที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

4.1 ชื่อบัตร กลุ่ม หัวข้อ

4.2 คำสั่ง ว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง

4.3 กิจกรรม ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

5. กิจกรรมสำรอง จำเป็นสำหรับชุดฝึกทักษะแบบกลุ่ม ที่มีกลุ่มของนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จก่อนกลุ่มอื่น ได้มีกิจกรรมอย่างอื่นทำ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวาง และลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย หรืออาจก่อปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน

6. ขนาดรูปแบบของชุดฝึกทักษะ ไม่ควรใหญ่หรือเล็กเกินไป ควรจัดทำให้มีขนาดพอเหมาะ เพื่อสะดวกในการเก็บรักษาและการนำไปใช้ หน้ากล่องหรือซองควรระบุดังนี้

ชุดฝึกทักษะที่.....

วิชา.....

เรื่อง.....

ชั้น.....

จะเห็นได้ว่า แม้จะมีผู้แบ่งองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะไว้ต่าง ๆ กัน แต่พอสรุปร่วมกันได้ว่า ชุดฝึกทักษะจะประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม สื่อและอุปกรณ์การสอน คู่มือครูและแบบประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนและนำมาฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการสร้างชุดฝึกทักษะ ในการสร้างชุดฝึกทักษะต้องศึกษาองค์ประกอบและขั้นตอนในการสร้างให้เข้าใจ จะต้องมีการสำรวจพิจารณาเลือกองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะแต่ละอย่างให้เหมาะสม แล้วมีการทดลองกับผู้เรียน ปรับปรุงแก้ไขจนเป็นที่พอใจจึงนำไปใช้

ซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 189-194) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการดำเนินการสร้างชุดฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ศึกษาสาระเนื้อหาที่จะนำมาทำเป็นชุดฝึกทักษะ และนำมาวิเคราะห์แบ่งเป็นหน่วยของการเรียนย่อย โดยเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระตามสิ่งที่จำเป็นต้องเรียนก่อนหลัง และตามขั้นตอนของความรู้และลักษณะของวิชานั้น ๆ
2. เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแบ่งหน่วยการเรียนการสอนแล้ว ให้พิจารณาว่าจะสร้างชุดฝึกทักษะแบบใด โดยคำนึงถึงผู้เรียนคือใคร จะให้อะไรแก่ผู้เรียน จะให้ทำได้ดีเพียงใดเพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดการเรียน
3. กำหนดหน่วยการเรียนการสอนโดยประมาณเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด
4. กำหนดความคิดรวบยอด ให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อ
5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอด และครอบคลุมเนื้อหาของการเรียนรู้
6. วิเคราะห์งานโดยนำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาทำการวิเคราะห์ เพื่อหากิจกรรมการเรียนการสอน แล้วจัดลำดับกิจกรรมการเรียนให้เหมาะสมถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ
7. เรียงลำดับกิจกรรมของแต่ละข้อที่วิเคราะห์แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในการเรียน โดยคำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียนวิธีดำเนินการให้เกิดมีการเรียนการสอนขึ้น และการประเมินผล
8. การผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรต้องจัดทำขึ้นและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย ถ้าสื่อการเรียนเป็นของที่ใหญ่หรือมีคุณค่า ควรบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อการเรียนให้ชัดเจนไว้ในคู่มือครู
9. การประเมินผล ควรประเมินก่อน และหลังเรียนและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนที่เราตั้งไว้
10. ทดลองใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อหาประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม ควรนำไปทดลองกับกลุ่มเล็ก ๆ ก่อนตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้กับเด็กทั้งชั้นกลุ่มใหญ่เพื่อตรวจข้อบกพร่องโดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้คือ
 - 10.1 ชุดฝึกทักษะนี้ต้องการความรู้เดิมของผู้เรียนหรือไม่
 - 10.2 กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนเหมาะสมหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง
 - 10.3 เนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ต้องจูงใจเหมาะสมกันหรือไม่

10.4 การประเมินผลหลังการเรียนรู้เพื่อตรวจดูว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงนั้นให้ความเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใด

ในการสร้างชุดฝึกทักษะต้องมีการศึกษาสาระเนื้อหา แบ่งหน่วยการเรียนการสอน ความคิดรวบยอด วิเคราะห์จุดประสงค์ เรียงลำดับกิจกรรมแต่ละข้อเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน ผลิตสื่อการเรียนการสอน การประเมินผลก่อนและหลังเรียน เพื่อความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นำชุดฝึกทักษะไปหาประสิทธิภาพแล้วนำมาปรับปรุง ประเมินผลหลังเรียน ดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนของนักเรียนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ การทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ หมายถึง การนำชุดฝึกทักษะ ไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแล้วนำไปทดลองสอนจริง นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

ความจำเป็นที่จะต้องทดสอบประสิทธิภาพ การทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ นั้นมีความจำเป็นด้วยเหตุผลหลายประการคือ

1. สำหรับหน่วยงานผลิตชุดฝึกทักษะ เป็นการประกันคุณภาพของชุดฝึกทักษะว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพแล้วผลิตออกมาใช้ประโยชน์ได้ไม่ดีก็จะเป็นการเปลืองทั้ง เวลา แรงงาน และเงินทอง
2. สำหรับผู้ใช้ชุดฝึกทักษะ จะทำหน้าที่สอนโดยที่ช่วยสร้างภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง ดังนั้นก่อนนำชุดฝึกทักษะไปใช้ครูจึงควรมั่นใจว่าชุดฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง
3. สำหรับผู้ผลิตชุดฝึกทักษะ การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในชุดฝึกทักษะเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจอันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงสมอง แรงงาน เวลา และเงินทอง ในการเตรียมต้นแบบ

กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เกณฑ์ประสิทธิภาพหมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตชุดฝึกทักษะจะพึงพอใจว่า หากชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว ชุดฝึกทักษะนั้นจะมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน และคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย(ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

1. ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง คือ การประเมินต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมย่อยหลาย ๆ พฤติกรรมเรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม และรายงานบุคคลได้แก่ งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2. ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย คือ ประเมินผลลัพธ์ (Products) ของผู้เรียนโดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่

ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะจะกำหนดเป็นเกณฑ์ ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดคือเปอร์เซ็นต์ของการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/ 80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากชุดฝึกทักษะแล้ว ผู้เรียนจะทำแบบฝึกหัดได้ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่า 80% และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผ่านเกณฑ์ไม่น้อย 80%

ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตชุดฝึกทักษะขึ้นเป็นต้นแบบแล้วต้องนำชุดฝึกทักษะไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 1: 1 (แบบเดี่ยว)

เป็นการทดลองกับผู้เรียนครั้งละ 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก

ขั้นที่ 2 1: 10 (แบบกลุ่ม)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (ละผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์ โดยเฉพาะจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10 %

ขั้นที่ 3 1: 100 (แบบสนาม)

เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5 % ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพใหม่โดยยึดสภาพความเป็นจริงเป็นเกณฑ์การยอมรับประสิทธิภาพ

การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ การที่จะยอมรับว่าชุดฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539, หน้า 493-500) ได้เสนอแนะว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน 5 % แต่โดยปกติจะกำหนดไว้ 2.5 % เช่น เราตั้งเกณฑ์

ประสิทธิภาพไว้ 90/ 90 เมื่อทดลองแบบ 1: 100 แล้วชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5/ 87.5
เราก็สามารถยอมรับได้ว่าชุดฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพ

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะมี 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์
2. เท่าเกณฑ์
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ

คุณค่าของชุดฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเมื่อนำไปหาประสิทธิภาพได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อนำไปใช้ย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอนนั้น คุณค่าของชุดฝึกทักษะที่มีต่อการเรียนการสอนมีหลายประการ นักการศึกษาหลายๆ ท่าน อาทิเช่น ชม ภูมิภาค (2526, หน้า 99) บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530, หน้า 84) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539 ข, หน้า 117) และลัดดา สุขปรีดี (2524, หน้า 176) ได้กล่าวถึงคุณค่าของชุดฝึกทักษะซึ่งพอสรุปรวมกันได้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์สลับซับซ้อน และลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
2. ได้รับความสนใจต่อผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดฝึกทักษะจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. เป็นการสร้างความพร้อมและความมั่นคงแก่ผู้สอน ลดภาระของผู้สอนเพราะชุดฝึกทักษะผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบใช้ได้ทันที
5. ทำให้การเรียนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน เนื่องจากชุดฝึกทักษะสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพหรือมีความซับซ้อนทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด
6. ช่วยให้ผู้เรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากชุดฝึกทักษะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครูผู้สอน แม้ครูผู้สอนจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้รับความรู้ในแนวเดียวกัน
7. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมการศึกษารายบุคคล ตามความสนใจ ตามเวลา และโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียนซึ่งแตกต่างกัน
8. ช่วยให้ครูไม่ต้องเสียเวลาคิดค้นมาก เพราะชุดฝึกทักษะผลิตจัดไว้เป็นหมวดหมู่เกิดจากการเอาวิธีระบบเข้ามาใช้ ย่อมมีประสิทธิภาพเพราะผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพมาแล้ว

โดยผู้เรียนมีความรู้ความชำนาญทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการ เพื่อสร้างเป็นแม่แบบและสามารถจะขยายออกไปได้

9. ช่วยนักเรียนให้รู้จุดมุ่งหมายของการเรียนชัดเจน ตลอดจนวิธีการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นการเพิ่มพูน การสนใจในการเรียน นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการกระทำ

10. ชุดฝึกทักษะจะกำหนดบทบาทของครูและนักเรียนไว้อย่างชัดเจนว่าตอนใด ใครจะทำอะไร ตลอดจนบทบาทของครู

11. เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ครบถ้วนในช่วงเวลาที่กำหนด นักเรียนรู้ผลการกระทำของตน เป็นการเสริมแรงการเรียนรู้ประการหนึ่ง

12. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวัสดุการเรียนและกิจกรรมที่เขาชอบ

นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 192-193) และ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530, หน้า 84) ได้กล่าวถึงคุณค่าของชุดฝึกทักษะหรือชุดการสอนเพิ่มเติมไว้อีกดังนี้

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครู
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยรักษาระดับความสนใจอยู่ตลอดเวลา

ตลอดเวลา

3. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ตามเวลาและ โอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน

4. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย

5. ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะผู้สอนสามารถนำชุดฝึกทักษะไปใช้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

6. เป็นแหล่งความรู้ที่ทันสมัย และดำเนินถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

7. ช่วยให้ครูวัดผลการเรียนรู้ได้ตรงตามความมุ่งหมาย

8. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเคารพนับถือความคิดเห็นของผู้อื่น

และยังมีผู้แบ่งคุณค่าของชุดฝึกทักษะตามประเภทของชุดฝึกทักษะ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ชุดฝึกทักษะ ประกอบการบรรยาย

1.1 ทำให้ครูมีความสะดวกในการสอน คือ มีแบบอย่างการสอนที่เป็นมาตรฐาน

1.2 ทำให้ครูผู้สอน สอนด้วยความมั่นใจและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ทำให้ครูไม่เสียเวลาในการเตรียมการสอนและผลิตอุปกรณ์

2. ชุดฝึกทักษะแบบกลุ่มย่อย

- 2.1 ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง
- 2.2 ทำให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ
- 2.3 ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาและทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.4 ทำให้ผู้เรียนรู้จักสิทธิและหน้าที่มากขึ้น

3. ชุดฝึกทักษะแบบรายบุคคล

- 3.1 สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่กำหนดเวลาและสถานที่
- 3.2 สามารถทดสอบความสามารถของตนเองได้
- 3.3 ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพบปะผู้สอนมากขึ้น
- 3.4 ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น
- 3.5 ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้เต็มที่

จากคุณค่าและประโยชน์ของชุดฝึกทักษะดังที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่าชุดฝึกทักษะเป็นสื่อประสมที่เกิดจากการใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมารวมกันเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ โดยมีแนวคิด มาจากทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพยายามที่จะเปลี่ยนการสอนแบบเดิม การใช้โสตทัศนูปกรณ์ ปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ชุดฝึกทักษะยังแบ่งได้อีกหลายลักษณะ คือ ชุดฝึกทักษะประกอบคำบรรยาย ชุดฝึกทักษะสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ชุดฝึกทักษะเป็นรายบุคคล และชุดฝึกทักษะทางไกล โดยมีหลักการแนวคิดที่จะช่วยสร้างให้ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพก็คือ การเรียนเพื่อรอบรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคล สื่อประสม และการวิเคราะห์ระบบ องค์ประกอบของชุดฝึกทักษะมี 4 ส่วน คือ ครู คำสั่งหรือบัตรงาน เนื้อหาสาระและสื่อ การประเมินผล โดยผ่านขั้นตอนการสร้าง และการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ

เจตคติและการวัดเจตคติ

องค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนของครู คือ เจตคติของผู้เรียน ดังนั้นการให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ที่ดีต่อการเรียน เจตคติ หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2531, หน้า 235) ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า "Attitude" ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า "Aplus" ซึ่งแปลว่า ไน้มเอียงหรือเหมาะสม สำหรับคำว่า "Attitude" ในภาษาไทยใช้คำว่า ทศนคติ แต่ในปัจจุบัน ศัพท์บัญญัติตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ใช้คำว่า เจตคติ แทน จึงได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

Thurstone (1982) ให้ความหมายว่าเป็นผลรวมทั้งหมดเกี่ยวกับความรู้สึกของมนุษย์ ความคิด ความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของเจตคติ หากต้องการวัดเจตคติสามารถวัดโดยวัดความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เพราะเจตคติเป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เชดคักคี โนวาสินรุ (2523, หน้า 93) ได้ให้ความหมายของคำว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางคัดค้านหรือสนับสนุนก็ได้

พรณี ข.เจนจิต (2528, หน้า 288) อธิบายว่า เจตคติ เป็นเรื่องของความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

จากความหมายของเจตคติ สรุปได้ว่า เจตคติ คือ ความพร้อมทางด้านจิตใจที่แสดงออกมาเป็นทั้งความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งเร้าทั้งด้านบวก และด้านลบ ดังนั้น เจตคติดต่อการเรียนภาษาอังกฤษคือความพร้อมทางด้านจิตใจที่แสดงออก ที่เป็นความรู้สึก ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งด้านบวกและด้านลบ

องค์ประกอบของเจตคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523, หน้า 5) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่า ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) การที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ นั้นจะต้องมีการรับรู้สิ่งนั้นมาก่อนเสมอ ซึ่งเป็นความรู้ความเชื่อในเชิงประเมินค่าว่าสิ่งนั้นมีคุณหรือโทษอย่างไร และเนื่องจากการรับรู้ที่อาจผิดพลาด หรือบิดเบือนจากความเป็นจริง ก็จะทำให้บุคคลมีเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อสิ่งนั้น ๆ ได้

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกว่าชอบ หรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ หรือโทษต่อสิ่งนั้นแล้ว และองค์ประกอบด้านความรู้สึกจะสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการรับรู้เสมอ กล่าวคือ ถ้าบุคคลได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใดในทางที่ดี ย่อมมีความรู้สึกที่ดี ชอบ หรือพอใจ ในสิ่งนั้น ตรงกันข้าม ถ้าบุคคลได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใดในทางที่ไม่ดี ก็จะไม่ชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ๆ ตามมา

3. องค์ประกอบด้านการมุ่งกระทำ (Behavior Intention Component) เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นภายหลังที่บุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า เกี่ยวกับประโยชน์หรือโทษของสิ่งต่าง ๆ และ

เกิดความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ แล้ว การมุ่งกระทำที่จะเกิดขึ้นตามมานั้นมักจะสอดคล้องกับการรับรู้ และความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ๆ เสมอ

การวัดเจตคติ

การวัดเจตคตินับว่ามีความยุ่งยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ก็ยังสามารถวัดได้ ไพศาล หวังพานิช (2531, หน้า 152) กล่าวว่า การวัดเจตคติมีหลักสำคัญดังนี้

1. ต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดเจตคติ คือ

1.1 เจตคติของบุคคลจะมีลักษณะคงที่ในช่วงเวลาหนึ่ง คือ ความรู้สึกนึกคิดของคนเราที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมิได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรอยู่ตลอดเวลา อย่างน้อยจะต้องมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งคงที่ ซึ่งเราสามารถวัดเจตคติได้

1.2 เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตให้เห็นได้โดยตรง การวัดเป็นการวัดแบบทางอ้อม โดยการวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

1.3 เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้านแล้ว ยังมีขนาดหรือปริมาณของความคิดความรู้สึกนั้นด้วย ดังนั้นการวัดเจตคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับความมากน้อยหรือความเข้มของเจตคติได้ด้วย

2. การวัดเจตคติด้วยวิธีใดก็ตาม จะต้องมีส่วนประกอบ 3 ประการ คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและการตอบสนอง ดังนั้นในการวัดเจตคติต่อสิ่งใดก็ตามเราสามารถจะวัดได้ โดยนำสิ่งเร้าซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับรายละเอียดในสิ่งนั้นไปเร้าให้บุคคลแสดงท่าทีความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีต่อสิ่งนั้นออกมาเป็นระดับของความรู้สึกว่า บุคคลนั้นมีความรู้สึกคล้ายตามหรือคัดค้าน

3. สิ่งเร้าที่จะนำไปใช้เร้า หรือทำให้บุคคลแสดงเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาก็คือข้อความวัดเจตคติ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายถึงคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้น เพื่อให้บุคคลสนองออกมาเป็นระดับความรู้สึก เช่น มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

4. การวัดเจตคติที่ทราบทิศทางและระดับความรู้สึกของบุคคลนั้น เป็นการสรุปผลจากการตอบสนองของบุคคลจากรายละเอียดหรือแง่มุมต่าง ๆ ดังนั้น การวัดเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดสิ่งใด จะต้องพยายามถามคุณค่าและลักษณะในแต่ละด้านของเรื่องนั้นออกมา แล้วนำผลซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือรายละเอียดปลีกย่อยมาผสมผสาน สรุปรวมเป็นเจตคติของบุคคลนั้น เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่การวัดนั้น ๆ จะต้องครอบคลุมคุณลักษณะต่าง ๆ ครบทุกลักษณะ เพื่อให้การสรุปตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

5. การวัดเจตคติต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) ของผลการวัดเป็นพิเศษ กล่าวคือ ต้องพยายามให้ผลการวัดได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคล ทั้งในแง่ทิศทางและระดับหรือช่วงของเจตคติ

การวัดเจตคติ เป็นการวัดผลรวมทั้งหมดเกี่ยวกับความรู้สึกของมนุษย์ ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ โดยมีองค์ประกอบด้านความรู้ ด้านความรู้สึก ด้านการมุ่งกระทำ ในการวัดเจตคติควรยึดหลักว่า เจตคติที่ลักษณะคงที่อยู่ช่วงหนึ่ง เจตคติไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้ เจตคติแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึก และต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาแบ่งเป็น 2 หัวข้อ คืองานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษ งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือของวิชาภาษาอังกฤษ ได้มีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษ

นงคราญ ทองประสิทธิ์ (2541, หน้า 80-82) ได้ทำการศึกษาเรื่องชุดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วัดดูประสงค์เพื่อสร้างชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเกล็ดแก้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 30 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.67/ 86.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/ 80

ปาริชาติ รอดโสภา (2542, หน้า 34-40) ได้ทำการศึกษาเรื่องชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียนเบื้องต้น สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วัดดูประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียนเบื้องต้นสำหรับวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหาประสิทธิภาพของชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านชากแง้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกหัดประจำชุดการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียนเบื้องต้น สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

อัจฉรา พึ่งเจริญ (2543, หน้า 76-77) ได้ทำการสร้างชุดการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์ 80/ 80 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโพธิ์ลังกา (มิตรภาพ) อำเภอนายายอาม จังหวัดระยอง จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบทดสอบวัดทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 ที่ตั้งไว้ คือมีประสิทธิภาพ 89.44/ 83.33

กุลธิดา ททรัพย์พัฒนา (2546, หน้า 46-47) ได้ทำการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 23 คน โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.40/ 95.65 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ

อามัดไบนี คาโอะ (2542) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษ และเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแสงธรรมวิทยา จังหวัดนราธิวาสที่กำลังศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ 015 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 74 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง นักเรียนหญิง 39 คน นักเรียนชาย 35 คน ซึ่งแยกการเรียน ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนหลังสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ต่อการเรียนแบบร่วมมือ

นาฏยา ปั่นอยู่ (2543) ได้ทำการศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อเขาวรรณธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีเขาวรรณธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิสาร์ตน์ ชื่นใจ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย แผนการสอนที่มีแบบทดสอบเป็นรายบุคคล จำนวน 8 แผน แบบบันทึกผลความสามารถในการอ่านเร็ว และแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านเร็วขึ้น และมีการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

ศรีวิตรา รักพุดชา (2547) ได้ทำการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโตนดพิทยาสังค์จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 28 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเวลา 15 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น มีทักษะในการทำงานกลุ่ม มีความรับผิดชอบให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ การศึกษางานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาแบ่งเป็น 2 หัวข้อ คืองานวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือของวิชาภาษาอังกฤษ ได้มีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาไว้

งานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษ

พราเตอร์ และพาเดีย (Prater & Padia, 1983) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประเภทในการเขียน โดยทำการศึกษานักเรียนเกรด 4 จำนวน 70 คน และเกรด 6 จำนวน 70 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง ในรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้ง 2 ระดับ ได้คะแนนการเขียนเรื่องแบบแสดงความคิดเห็น (Expressive Writing) ต่ำกว่าคะแนนในการเขียนเรื่องแบบโน้มน้าว (Persuasive Writing) และการเขียนเรื่องแบบอธิบาย (Expository Writing)

พอทเควิทซ์ (Potkewitz, 1984) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการสอนเขียนที่มีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาเขียนของนักเรียนเกรด 5 และ 6 จำนวน 100 คน ซึ่งเรียนในโปรแกรมซ่อมเสริมการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษานักเรียนที่มีความสามารถต่ำจะพัฒนาขึ้นในการใช้โครงสร้างของภาษาจากการเรียนในโปรแกรมการสอนเขียนที่เน้นโครงสร้างของภาษา หรือจากโปรแกรมที่เน้นการสอนอ่านที่มีการสอนเขียนบ้างเป็นครั้งคราว 2) เพื่อศึกษาว่าคุณภาพโดยรวมของเรียงความที่นักเรียนเขียนพัฒนาขึ้นหรือไม่ จากการเรียนในแต่ละโปรแกรม 3) เพื่อศึกษานักเรียนเหล่านี้จะสามารถพัฒนาการเรียนเขียนเรียงความเชิงบรรยายได้มากขึ้นหรือไม่เพื่อก้าวไปสู่การเขียนความเรียงภาษาอังกฤษ หลังจากเรียนในแต่ละ โปรแกรม และ 4) เพื่อ

ศึกษาว่าความเหมาะสมทางโครงสร้างทางภาษาและคุณภาพโดยรวมของเรียงความที่นักเรียนเขียน จะมีการพัฒนาที่แตกต่างกันหรือในแต่ละ โปรแกรม ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยเน้น โครงสร้างของภาษา กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยเน้น โครงสร้างของภาษาปานกลาง กลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการสอนโดยเน้นการอ่านที่มีการสอนเป็นครั้งคราว ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) วุฒิกะและ โปรแกรมการสอนเขียนหรืออ่านนั้นมีผลต่อการพัฒนาการด้านภาษาของผู้เรียน 2) ตัวแปรทุกตัวที่ จัดกระทำขึ้นเพื่อการทดลองล้วนแล้วแต่มีผลต่อการพัฒนาของผู้เรียน และ โปรแกรมที่เน้นหนัก ทางด้าน โครงสร้างภาษาจะมีผลมากที่สุด 3) โปรแกรมการสอนเขียนที่เน้นการสอน โครงสร้าง เพียงปานกลางให้ผลต่อการพัฒนาการด้านการเขียนของผู้เรียนต่างกัน และลักษณะหรือประเภทของ งานเขียนที่สั่งให้ทำซึ่งได้แก่งานเขียนเชิงบรรยายและความเรียงเชิงภาษาอังกฤษมีผลด้วยเช่นกัน

จอห์นสัน (Johnson, 1986) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ความเรียงภาษาอังกฤษชนิดต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้ความจำเดิม จากการได้รับการฝึกฝน และศึกษา การเขียนเล่าเรื่องมาแล้วของนักเรียนที่เพิ่งเรียนภาษาอังกฤษในอเมริกา และสอบ TOEFL ได้โดย คะแนนเฉลี่ย 500 คะแนน และทุกคนมาจากสังคมตะวันออก รวมทั้งสิ้น 35 คน ประกอบด้วย ชาวจีน 10 คน หั่น ยองกง มาเลเซีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี ไทย และลาว โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยนักเรียนที่เพิ่งเข้ามาศึกษาต่อในอเมริกาเป็นปีแรกและไม่เคย ศึกษางานเขียนความเรียงภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเรื่องการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง หรือเป็นกลุ่มที่มีความคุ้นเคยกับงานเขียนความเรียงภาษาอังกฤษมาก่อน 15 คน

2. กลุ่มที่สอง ประกอบด้วยนักเรียนที่เคยศึกษางานเขียนความเรียงภาษาอังกฤษใน มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน กรีน เบย์

ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับงานเขียนความเรียงภาษาอังกฤษสามารถ ประยุกต์ความรู้ความจำที่ได้ศึกษาจากงานเขียนเล่าเรื่องมาใช้ในการสร้างความเข้าใจและ ในการจดจำรูปแบบงานเขียนเชิงอธิบายได้มากขึ้น ส่วนนักเรียนที่คุ้นเคยกับงานเขียนความเรียง ภาษาอังกฤษอยู่แล้วนำความรู้จากการศึกษางานเขียนเล่าเรื่องไปใช้น้อยมาก ผู้วิจัยได้สรุปว่า นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งพยายามถ่ายโอนความรู้จากการเขียนเล่าเรื่องมาใช้ในการเขียนความเรียง ภาษาอังกฤษดังนั้นจึงได้เสนอแนะว่าการสอนอ่านเพื่อนำไปสู่การเขียนควรเริ่มต้นจากการสอน กฎเกณฑ์การเขียนการใช้วากยสัมพันธ์ คำศัพท์ และการเชื่อมโยงข้อความให้ถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ในขณะเดียวกันควรสอนให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้รูปแบบการเขียนพื้นฐานก่อน เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานเขียนที่ยากขึ้นต่อไป

เอ็งเกิลฮาร์ด และคณะ (Engelhard et al., 1992) ได้ทำการศึกษาถึงประเภทงานเขียน ความต้องการด้านประสบการณ์และเพศ ต่อคุณภาพการเขียนของนักเรียน โดยได้ทำศึกษานักเรียน เกรด 8 ที่เข้าสอบการประเมินงานเขียนที่รัฐจอร์เจีย ในปี 1989 และ 1990 จำนวน 125,756 คน ผลการศึกษพบว่า ทั้งประเภทของงานเขียน ความต้องการด้านประสบการณ์ และเพศก็เป็นสิ่งที่ใช้ ทำนายถึงคุณภาพการเขียนได้ดี ในด้านประเภทของการเขียนพบว่านักเรียนสามารถทำคะแนน ได้ดีที่สุดในการเขียนแบบเล่าเรื่อง (Narration) การเขียนแบบบรรยาย (Description) และการเขียนแบบ โน้มน้าว (Persuasion) นักเรียนทำคะแนนได้ลดลงไปตามลำดับ ในเรื่องเพศพบว่า เพศหญิงเขียน เรื่องได้มีคุณภาพมากกว่าเพศชาย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ

ดิเมซ (Dimas, 1995) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อการยอมรับ ตนเองของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 3 คน โดยทำการศึกษาเป็นรายกรณี โดยครูและผู้วิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้จากการสัมภาษณ์ การบันทึกกระบวนวิธีของโรงเรียน ดำรวจเจตคติ บันทึกเทปในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม และ จดบันทึก ผลการวิจัยพบว่า การทำงานกลุ่มมีผลกระทบทางบวกต่อการยอมรับตนเองของนักเรียน การทำงานกลุ่มจะรวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ตอบการสนทนา และความรู้สึกในการช่วยเหลือ หรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน

ชุน (Chung, 1999) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนที่เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในห้องเรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งเก็บข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง โดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนจำนวน 8 คน นักเรียนที่เรียนห้องเรียนทั่วไปจำนวน 18 คน และ นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 12 คน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก มีการสังเกต จากการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีของคิวยีในเรื่องการปฏิสัมพันธ์และของไวไวโกสกี ในการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือเบื้องต้น พบว่าการเรียนแบบร่วมมือส่งผลให้นักเรียนที่เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมีความรู้ทางวิชาการสูง ด้านสังคมเพิ่มขึ้น และมีทักษะทางภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้น

จากการศึกษาผลการวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า จากการวิจัยโดยการนำ ชุดฝึกทักษะ ชุดกิจกรรม ชุดการสอนมาใช้ในการฝึกทักษะด้าน การฟัง-พูด-อ่าน-เขียน และการใช้ เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษในทักษะด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของผู้เรียนสูงขึ้นกว่าก่อน การทดลอง และ ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านภาษาสูงขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ผู้วิจัยเห็นด้วยกับผลการวิจัยดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ ผู้วิจัยได้นำชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University